

Haq yo'lida kim senga bir harf o'qitish ranjila, Aylamak bo'lmas ado oning haqin yuz ganjila.

Alisher NAVOIY

G'allaorol tumanidagi 47-maktab o'qituvchisi Berdimurod Avazov o'z hisobidan boshlang'ich maktab qurdi. Ayni paytda to'rtta sinfda 59 nafar bola o'qiyapti va yana to'rtta xona qurilishi davom etmoqda.

Ma'rifat

ENLIGHTENMENT * XALQ ZIVOLILARI GAZETASI *

1931-yildan chiqa boshlagan

2003-yil 30-sentabr, seshanba

№ 79 (7584)

ЎЗБЕКИСТОН ЎҚИТУВЧИ ВА МУРАББИЙЛАРИГА

Қадри муаллим ва мураббийлар, мухтарам устозлар! Авваламбор, барчамиз учун қувончи бўлган мана шу кутлуғ айёмда сиз азизларни — бутун ҳаётини ёш авлод тарбиясига бағишлаб келаётган, эзгулик бунёдкори бўлмиш фидойи инсонларни умумхалқ байрами — Ўқитувчилар ва мураббийлар куни билан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Хурматли дўстлар! Дунёда энг шарафли касб эгаси бўлган сиз — ўқитувчи, мураббий ва устозлар зотини асрлар давомида улуғлаб, олижаноб меҳнатингизга юксак баҳо берилди, шаънингизга таҳсин ва тасаннолар айтилади. Лекин, барибир бу таърифларнинг барчаси сизларнинг инсон ҳаётида тугган ўрнингизни, унинг камолоти учун қилган буюк хизматларингизни тўла ифода этолмайди.

Чунки сизлар одамзот қалбига бу дунёда ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайдиган ноёб ва беқиёс бойлигини хо этишасиз. Бу бойлиқнинг номи билим ва илму хандир.

Сиз берган ана шу билим зиёси инсоннинг мураккаб ҳаёт синовлари ва турли машаққатлар олдида эсанкирамасдан, уларни сабот билан енгиб ўтишида куч ва мадад бўлади, умр йўлларини бамисоли маёқ бўлиб ёритади. Шу боис, ер юзиди қанча

қийинчилик, сурону тўфонлар руй бермасин, сиз каби минглаб фидойи одамларнинг машаққатли ва ҳалол меҳнати, инсоний ибрати туйфали то ҳануз маърифат ва эзгулик завол билмай яшаб келмоқда.

Бугунги кутлуғ байрам арасида биз фарзандларимизни илк бор мактаб ва лицей- коллежлар остонасида бағрини очиб кутиб оладиган, уларга қунт ва меҳр билан сабоқ берадиган захматкаш муаллимларимизни, олиўқув даргоҳларида ёшларимиз онгу тафаккурига илм-фан асослари билан бирга инсонийлик фазилатларини ҳам сингдирадиган мухтарам домлаларимизни ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишимиз табиийдир.

Барча-барчамиз — бугун ҳаётдан муносиб ўрнини топган, элу юртга хизмат қилаётган ҳар бир инсон камолот йўлида, таъбир жоиз бўлса, унга зинапоя бўлиб, ўз елкасини тугтиб берган сиз, хурматли устозлар олдида умрбод қарздормиз. Ва мен бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигини истардим.

Бугун барчамиз ҳар томонлама соғлом ва баркамол, она Ватани ва халқига садоқатли авлодни вояга етказиш, жондан азиз фарзандларимизнинг дунёда ҳеч қимдан кам бўлмаслиги учун интилиб

яшаётган эканмиз, шахсан мен бу улуғвор вазифани адо этишда сизларни ўзимнинг маслақдош ва кўмакчиларим, бу борадаги энг асосий ҳал қилувчи куч, деб биламан.

Ҳозирги пайтда биз бутун жаҳонда эътироф этилаётган Кадрлар тайёрлаш миллий дастуримизни изчиллик билан амалга ошира бориб, таълим соҳасида катта ютуқларга эришмоқдамиз.

Бу, авваламбор, умидимиз ва таянчимиз бўлган истеъдодли ўғил-қизларимизнинг халқаро фан олимпиадаларида, нуфузли танлов ва спорт мусобақаларида юксак натижаларни кўлга киритиб, Ўзбекистонимизнинг довуғини дунёга тараннум этаётганида яққол намоён бўлмоқда.

Бундай улкан зафарлар учун барчамиз биринчи галда сизлардан — билимли, ўз касбига садоқатли, миллат ва халқ келаҳагини ўйлаб яшайдиган ўқитувчи ва мураббийлардан ҳар қанча миннатдор бўлсак арзийди.

Сизларни кутлуғ байрамнингиз билан яна бир бор табриклар эканман, барчангизга сизаётиматлик, бахт ва омад, савомли ишларингизда муваффақиятлар тилайман.

Қалбингиздаги меҳр ва маърифат нури асло сўнмасин, азизларим!

Ислон КАРИМОВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Ўқитувчилар ва мураббийлар куни муносабати билан мамлакатимиз таълим-тарбия тизимида алоҳида ўрнатилган кўрсатилган ходимлардан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

Халқ таълими соҳасидаги кўп йиллик самарали меҳнати, ёш авлоднинг илмий истиқбол гоёси, миллий ва умумхалқий қадриятлар руҳида соғлом ва баркамол қилиб тарбиялаш, фан асосларини ҳамда замонавий касб-ҳунарларни ўргатиш йўлида фидойиллик намунасини кўрсатгани ва жамоат ишларидаги фаол иштироки учун қуйидагиларга фахрий унвонлар берилсин:

“Ўзбекистон Республикаси халқ ўқитувчиси”

Арабова Карима — Сурхондарё вилояти Қизилрӯк туманидаги 32-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Ахмедов Рустам — Намангон вилояти Нурота туманидаги 2-мактабнинг география ўқитувчиси

Болиев Асракул Болиевич — Самарқанд вилояти Қўшробот туманидаги 27-мактабнинг кимё ўқитувчиси

Вахабова Огул — Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги 51-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Исаев Жаббар — Сирдарё вилояти Сирдарё туманидаги 25-мактабнинг директори

Мўминов Каримжон —

Андижон вилояти Балиқчи туманидаги 29-мактабнинг кимё-биология ўқитувчиси

Отамирзаев Юсуфжон — Намангон вилояти Минбулоқ туманидаги 7-мактабнинг математика ўқитувчиси

Рахимов Мамажон Исаевич — Фарғона вилояти Учкўприк туманидаги 43-мактабнинг физика-математика ўқитувчиси

Садуллаев Раҳмон — Хоразм вилояти Ҳазорасп туманидаги 1-иқтидорли болалар лицейининг кимё-биология ўқитувчиси

Сейтмунжид Нарбай — Қорақалпоғистон Республикаси Тўртқўл туманидаги 8-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Тоиров Ҳаким — Бухоро вилояти Шофиркон туманидаги 15-мактабнинг ўзбек

тили ва адабиёти ўқитувчиси

Яъқубов Қосим Мансурович — Тошкент вилояти Бекобод туманидаги 11-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Ўмирзақов Жумабек — Жиззах вилояти Фориш туманидаги 51-мактабнинг физика ўқитувчиси

Ғойибов Жўра Ёмгирович — Қашқадарё вилояти Нишон туманидаги 4-мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси

“Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими”

Абдуллаева Дильдар Мавляновна — Тошкент шаҳар педагоглари қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институтининг мактабгача, бошланғич ва махсус таълим кафедраси катта ўқитувчиси

Алиқуллов Саттар — Қашқадарё вилояти Қамаш тумани халқ таълими бўлими методика кабинетининг методисти

Арифходжаев Сайдалим Аскарходжаевич — Республи-

ка таълим маркази табиий фанлар бўлими бош методисти

Вансов Ҳарыбжан Ниетуллаевич — Қорақалпоғистон Республикаси Қанлиқўл тумани халқ таълими бўлими бош мутахассиси

Ём Олга — Андижон вилояти Асака шаҳридаги 7-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Закиров Исламбай Исаевич — Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи

Ибрагимов Келдияр — Жиззах вилояти педагог ходимлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институти бўлими бошлиғи

Ишбекова Венера Дустмухамедовна — Самарқанд вилояти Каттақўрғон шаҳридаги 3-мактаб директори

Қазоков Эгамберган — Хоразм вилояти Урганч тумани халқ таълими бўлими мудири

Ким Владимир — Тошкент вилояти Қуйичирчиқ туманидаги 28-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Кравченко Людмила Владимировна — Навоий вило-

яти Учқудуқ туманидаги 3-гимназия мактаб директорининг ўринбосари

Пиримкулов Ҳушбоқ — Сурхондарё вилояти Шўрчи тумани халқ таълими бўлими методисти

Тайрова Муяссар Рамазановна — Бухоро шаҳридаги 32-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Ҳакимов Турсунбой — Намангон вилояти Учқўрғон тумани халқ таълими бўлими методисти

“Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси”

Аминов Хасан Рашидович — Республика рассомлик коллежининг таъсирий санъат ўқитувчиси

Атаев Бахтияр Пулатович — Ҳамза номидаги Тошкент музыка коллежининг мусиқа ўқитувчиси

Бадалов Луқмон Субҳонович — Бухоро вилояти Ромитан туманидаги 43-мактабнинг кимё-биология ўқитувчиси

(Давоми 2-бетда).

ЭЛНИ АЗИЗ ҚИЛАР ЭЛДА АЗИЗЛАР

тиши мулозимларни таажжубга солаганича бор-да, ахир!

... Дарҳақиқат, устоз буюклар ичра буюк зот. Зотан, Ҳазрат Навоий, Ибн Сино, Форобий, Хоразмийларнинг ҳам илм оламига илк тетапоялари оддий ўқитувчи, устоз кўмағида ташланган. Ўқитувчи — машғала. У ўзи ёниб, ўзгалар йўлини ёритишга умрини бағишлаган фидойи. Шу боис фарзандлар камоли, юрт истиқболи-

Reportaj

ни кўришни истаган эл, давлат борки, ўқитувчи эъзоздадир. Ҳар йили 1 октябрнинг юртимизда Ўқитувчи ва мураббийлар куни умумхалқ байрами сифатида нишонланиши замирига ҳам шу жиҳатдан ёндашсак, адашмаймиз.

Аввал хабар қилганимиздек, 29 сентябрь куни пойтахтимизнинг мухташам «Туркистон» санъат саройида

Ўқитувчилар ва мураббийлар куни — умумхалқ байрами муносабати билан тантанали йиғилиш ва байрам тадбири бўлиб ўтди. Шодиёна аввалида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг Ўқитувчи ва мураббийлар куни муносабати билан йўлланган байрам табригини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Абдуҷаббор Абдувоҳидов ўқиб эшиттирди.

«Барча-барчамиз — бугун ҳаётда муносиб ўрнини топган, элу юртга хиз-

мат қилаётган ҳар бир инсон камолоти йўлида, таъбир жоиз бўлса, унга зинапоя бўлиб, елкасини тугтиб берган сиз, хурматли устозлар олдида умрбод қарздормиз. Ва мен бу ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигини истардим, — дейилади табриқда. — Бугун барчамиз ҳар томонлама соғлом ва баркамол, она Ватани ва халқига садоқатли авлодни вояга етказиш, жондан азиз фарзандларимизнинг дунёда ҳеч қимдан кам бўлмаслиги учун интилиб яшаётган эканмиз, шахсан мен бу улуғвор вазифани адо этишда сизларни ўзимнинг маслақдош ва кўмакчиларим, бу борадаги энг асосий ҳал қилувчи куч, деб биламан.

(Давоми 3-бетда).

ГАЗЕТАНИ ВАРАҚЛАГАНДА:

«МУАЛЛИМ ДЕСАЛАР МЕНИ ҚАНИЙДИ»

3-бет

«МАКТАБИМИЗНИ ЖАМИЯТ КЎРКИГА АЙЛАНТИРАМИЗ»

5-бет

ЛИЦЕЙДА КЕЛАЖАК УЛҒАЯДИ

6-бет

«МУАЛЛИМ» КРОССВОРДИ

8-бет

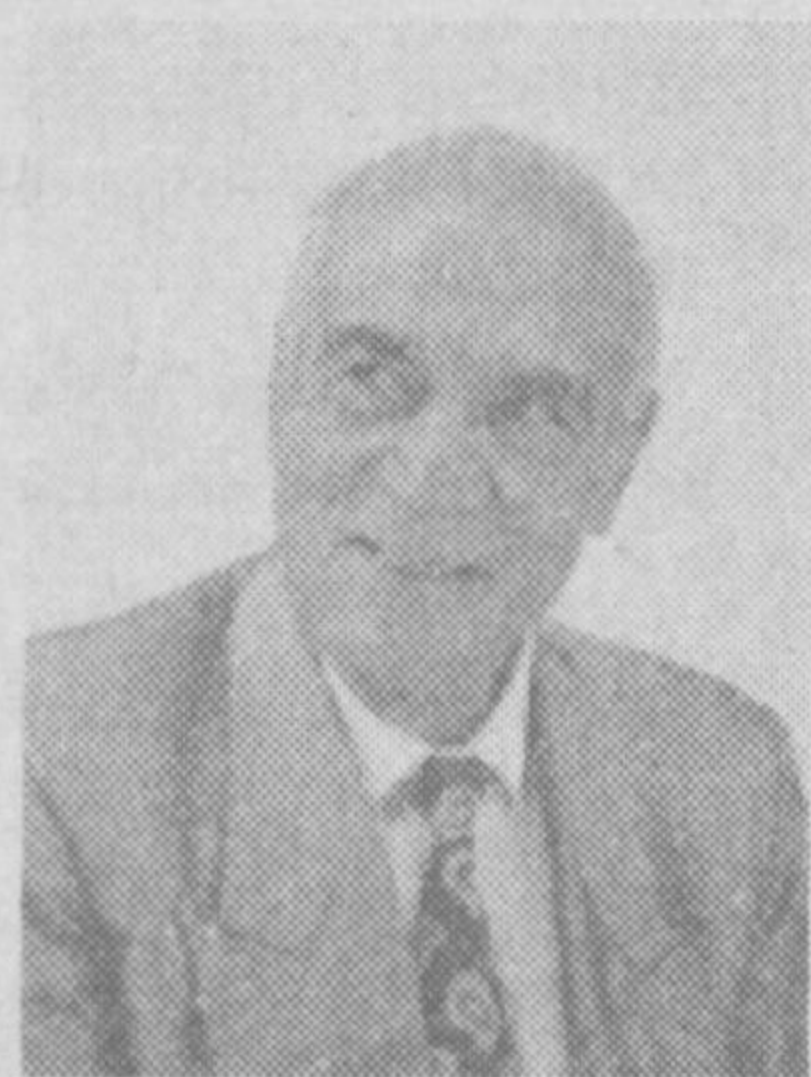
ЎЗБЕКИСТОН ҚАҲРАМОНЛАРИ УСТОЗЛАР ҲАҚИДА

Марат ЗОКИРОВ,

Жиззахдаги иктидорли болалар лицейи директори, Ўзбекистон Қаҳрамони: —Истардимки ҳар бир ўқитувчи ўзининг масъулиятли ва шарафли касбининг беғуборлиги-ю гўзаллигини фарзандлар қалбига сингдиришдан чарчамаса!

Зикир МУХАММАДЖОНОВ,

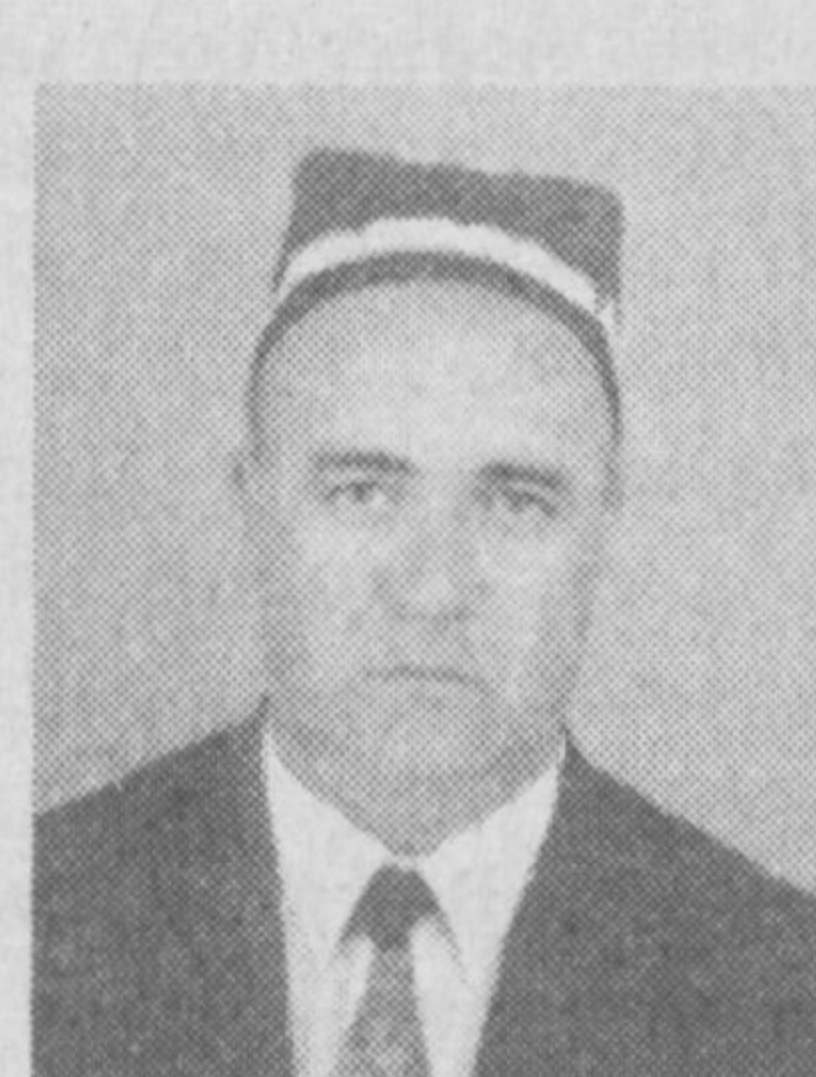
Ўзбекистон халқ артисти, Ўзбекистон Қаҳрамони: — Бир кун мактабдан хайтайтиб, кўчада от-от ўйнаётганимизда, биринчи ўқитувчим келиб, “Нега ўйга тезроқ бориб, дарс қилиш ўрнига кўчада ўйнаб юрибсизлар”, дея қулгимдан шундай чўздики... Бу воқеани ўйдагиларга айтолмаганман. Чунки, ўқитувчи сиймоси қадри ва табаррук эди.

Манзураҳон МАДАЛИЕВА,

Ўқитувчи, Ўзбекистон Қаҳрамони: — Зиёлилар ҳар қандай шароитда ҳам шарафли касб эгалари эканликларини унутмасликларини истардим. Машаққатли меҳнатлари меваси - келажагимиз ворислари - баркамол авлодлар камолини кўриш ҳаммамизга нарсис этсин.

Аҳмад НАРЗУЛЛАЕВ,

Денов туманидаги «Лочин» фермер хўжалиги раиси, Ўзбекистон Қаҳрамони: — Ҳар бир онгли инсон бу дунёда ўзини ўқитувчи-тарбиячи санамоғи ва унинг масъулиятини ҳис қилиб яшамоғи керак. Сабаби — ҳаммамизнинг ҳам фарзандларимиз бор. Уларнинг бир кун келиб соғлом, ақлли, зийрак бўлиб вояга етишиши барчамизнинг орау-нияти-

Серикбой САГАТОВ,

Томди туманидаги «Бирлик» ширкат хўжалиги бош чўпони, Ўзбекистон Қаҳрамони: — Дунёдаги энг муқаддас касбларнинг бири ўқитувчиликдир. У доимо халқ назарида бўлади. Унинг келажақ тарбиячиси дея эътироф этилиши ҳам шундан.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

Ўқитувчилар ва мураббийлар куни муносабати билан мамлакатимиз таълим-тарбия тизимида алоҳида ўрнатилган кўрсатилган ходимлардан бир гуруҳини мукофотлаш тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бойбедаев Ташпулат — Наманган вилояти Уйчи туманидаги 38-мактабнинг физика ўқитувчиси

Кутлымуратов Джумабай — Қорақалпоғистон Республикаси Чимбой туманидаги 17-мактабнинг қорақалпоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Мамбетов Абдуразақ — Жиззах вилояти Мирзақўл туманидаги 4-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Назаров Гайрат Назарович — Тошкент вилояти Қибрай туманидаги 39-мактаб директори

Обидова Гулнора — Хоразм вилояти Хива туманидаги 97-махсус мактаб-интернат директорининг ўринбосари

Парлаев Мирза — Сурхондарё вилояти Олтинсой туманидаги 31-мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси

Полванова Раъно — Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги 201-мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси

Расулов Абдижаппол Абдукаримович — Сирдарё вилояти Бойвут туманидаги 2-мактабнинг жисмоний тарбия ўқитувчиси

Хайдаров Тураб Бегматович — Самарқанд вилояти Булунгур туманидаги 11-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Худоёрова Хожиегим — Навоий вилояти Қизилтепа туманидаги 37-лицей-интернатнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Юсулжанов Талибжан — Андижон вилояти Жалолқудуқ туманидаги 13-мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси

“Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спорт устози”

Ганиева Ирина Викторовна — Тошкент вилояти Бекобод шаҳридаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг мураббийси

Ўқубжанов Раҳманали — Наманган вилояти Янгиқўрғон туманидаги 26-мактабнинг жисмоний тарбия ўқитувчиси

Маъжидов Рустамали Ахмадалиевич — Фарғона вилояти Бешиқ туманидаги спорт мактабининг мураббийси

Мамлакатимизда таълим-тарбия тизимини такомиллаштириш, кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш, ёш авлод оғинада юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни шакллантириш, уларни ватанпарварлик ва истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш борасидаги фидокорона меҳнатлари билан кенг жамоатчиликнинг иззат-хурматиغا сазовор бўлганлиги учун қуйидагилар мукофотлансин:

“Эл-юрт хурмати” ордени билан

Абдуназарова Дильшат — Тошкент шаҳар Сирғали туманидаги 300-мактабнинг директори

Дўйсебаев Нурхан Нуртаевич — Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳридаги 3-мактабнинг кимё-биология ўқитувчиси

Ибадуллаев Анвар — Жиззах вилояти Фаллаорол туманидаги 22-мактабнинг директори

Кенжаев Саттор Хамроевич — Навоий вилояти Кармана тумани халқ таълими бўлими-мудирининг ўринбосари

Латыпов Тафқиль — Хоразм вилояти Урганч шаҳридаги 28-мактабнинг физика ўқитувчиси

Мелиев Тожибой — Сирдарё вилояти Ховос туманидаги 16-мактабнинг математика ўқитувчиси

Раупов Ибрагим — Самарқанд вилояти ҳокими ҳузурдаги таълим соҳаси вакиллари Кенгашининг гуруҳ раҳбари

Раҳмонов Ғози Маҳмудович — Қашқадарё вилояти Чирокчи туманидаги 54-мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Сабиров Қозыбай — Қорақалпоғистон Республикаси Беруний

туманидаги 51-мактабнинг физика ўқитувчиси

Сайфутдинов Одил — Андижон вилояти Марҳамат тумани халқ таълими бўлими “Нуроний-устоз” уюшмаси раиси

Ташбаев Шакархон — Сурхондарё вилояти Узун туманидаги 6-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Тўраев Усмон Умарович — Бухоро вилояти Олот туманидаги 33-мактабнинг физика ўқитувчиси

Хамидова Санобархон — Наманган вилояти Норин тумани халқ таълими бўлимининг методисти

Хожиматова Мамлакатхон — Фарғона вилояти Охунбобоев туманидаги 27-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

“Меҳнат шухрати” ордени билан

Ашурова Махаррам — Самарқанд вилояти Нарпай туманидаги 38-мактабнинг кимё ўқитувчиси

Аҳrorов Равшан — Сурхондарё вилояти Бойсун туманидаги 47-мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси

Бегматова Халиниса — Тошкент вилояти Ўртағирчиқ туманидаги 13-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Ерназаров Халилла — Қорақалпоғистон Республикаси Эллиққала туманидаги 6-истеъдод мактабининг кимё ўқитувчиси

Ибрагимов Аминжан — Наманган вилояти Чуст тумани педагогика касб-ҳунар коллежининг математика ўқитувчиси

Керимов Низами Азизович — Яқкакураш бўйича республика олий спорт маҳорати мактаби директорининг ўринбосари

Махмудов Раҳматжон Аҳмедович — Фарғона вилояти Риштон туманидаги 26-мактабнинг меҳнат таълими ўқитувчиси

Муминов Хамро — Самарқанд вилояти Нуробод туманидаги 10-мактабнинг география ўқитувчиси

Отвалиева Ульмасхон — Андижон вилояти Асака туманидаги 16-қўзи ожиз болалар махсус мактаб-интернатининг биология ўқитувчиси

Раҳманов Бобажан — Хоразм вилояти Шовот туманидаги 4-мактабнинг тарих-география ўқитувчиси

Сарсенбаев Қонысбай — Қорақалпоғистон Республикаси Нукус шаҳридаги 21-мактабнинг математика ўқитувчиси

Тулаев Абдураб Абдинович — Тошкент вилояти Пискент туманидаги 27-мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Усанов Аллаберди — Сурхондарё вилояти Қумқўрғон туманидаги 4-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Файзуллаев Нартура — Сурхондарё вилояти Жарқўрғон туманидаги 7-мактабнинг меҳнат таълими ўқитувчиси

Халилов Дурбек Аминджанович — Фарғона политехника институтининг физика кафедрасининг доценти

Хлебжорова Галина Петровна — Тошкент шаҳар Акмал Икромов туманидаги 404-махсус мактабга таълим муассасасининг сурдо педагоги

Холмуратов Тошпулат — Самарқанд вилояти Каттакўрғон туманидаги 21-мактабнинг тарих-география ўқитувчиси

Цой Тамара — Сирдарё вилояти Янгиер шаҳридаги 2-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Ғаппарова Зарифа — Жиззах вилояти Дўстлик туманидаги 1-мактабнинг математика ўқитувчиси

Хайдаров Суванкул Раимович — Навоий вилояти Хатирчи туманидаги 16-мактабнинг кимё ўқитувчиси

Соғлом авлодни камол топтириш учун энг яхши моддий шароит ва ахлоқий муҳитни яратиш, уларни ўз юртига муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялашда алоҳида хизматлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

II даражали “Соғлом авлод учун” ордени билан

Абдуманов Абдухамед — Самарқанд вилояти Сиёб туманидаги Қўзи ожиз болалар махсус мактаб интернатининг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Артиқова Гудибий — Сурхондарё вилояти Сарийосё туманидаги 18-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Жаппарова Санам — Навоий вилояти Қонимех туманидаги 7-мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Зарипов Гулшанжон Хакимжон ўғли — Фарғона вилояти Сўх туманидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг ўқитувчиси

Махамбеталиева Сақип — Жиззах вилояти Зафаробод туманидаги 4-мактабнинг қозоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Мирзаева Рисолат — Самарқанд вилояти Пайариқ туманидаги 74-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Мирзаева Айиб Негмуратовна — Сирдарё вилояти Сайхунбод туманидаги 10-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Мустапаев Қонысбай — Қорақалпоғистон Республикаси Нукус тумани халқ таълими бўлими методика кабинетини мудири

Рязанцева Елена Геннадьевна — Тошкент вилояти Янгийўл шаҳридаги 3-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Саиднафасова Гулнар Чориевна — Қашқадарё вилояти Муборак туманидаги 22-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Сиддиқов Садикжон — Фарғона вилояти Бувайда туманидаги 17-сон болалар музика мактабининг музика ўқитувчиси

Султанова Марҳаматжон Бойбобоевна — Наманган вилояти Қосонсой туманидаги “Ситора” номи мактабга таълим муассасасининг тарбиячиси

Тукшайтова Найля Идрисовна — Тошкент шаҳар Миробод туманидаги 60-мактабнинг немис тили ўқитувчиси

Хасанов Марат Абдушарипович — “Ўзбекинав” эстрада бирлашмасининг ёшлар билан ишлаш бўйича педагог-мураббийси

Чопанашвили Наталья Алексеевна — Бухоро вилояти Ф.Хўжаев туманидаги 2-мактаб директорининг маънавий ва маърифий ишлар бўйича ўринбосари

Эшонқулов Абдулло — Қашқадарё вилояти Миришкор туманидаги 1-ихтисослашган мактабнинг кимё-биология ўқитувчиси

Ўтанов Абдулла Ураимович — Андижон вилояти Улуғнон туманидаги 15-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Ёш авлодни миллий ва умумбашарий қадриятларга таълим оҳда она Ватанга меҳр-муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш ҳамда таълим жараёнига янги, илгор педагогик технологияларни жорий этиш, таълим-тарбия самарадорлигини ошириш борасида эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

“Дўстлик” ордени билан

Абдуллоев Зубайдалло — Бухоро вилояти Қогон тумани халқ таълими бўлимининг мудири

Алланазаров Турди — Хоразм вилояти Хонқа туманидаги 48-мактабнинг математика ўқитувчиси

Бердимуратов Махсетбай — Қорақалпоғистон Республикаси 2-Шуманай қишлоқ ҳўжалик чиқариш таълими устаси

Булекбаева Шолпан Бухарбаева — Навоий вилояти Томди туманидаги 10-мактабнинг қозоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Волкова Лариса Александровна — Навоий вилояти Зарафшон саноят касб-ҳунар коллежининг махсус фан ўқитувчиси

Ганиева Хурмат — Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туманидаги 234-мактабнинг инглиз тили ўқитувчиси

Горбанева Валентина Васильевна — Тошкент вилояти Ангрен

рен шаҳридаги 18-мактабнинг физика ўқитувчиси

Губарь Елена Ароновна — Самарқанд вилояти Темирйўл туманидаги 51-мактабнинг немис тили ўқитувчиси

Жалалов Гулам — Тошкент шаҳар 2-Тошкент Давлат тиббиёт институтининг қошидаги академик лицей директори

Зарипов Гулшанжон Хакимжон ўғли — Фарғона вилояти Сўх туманидаги болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг ўқитувчиси

Махамбеталиева Сақип — Жиззах вилояти Зафаробод туманидаги 4-мактабнинг қозоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Мирзаева Рисолат — Самарқанд вилояти Пайариқ туманидаги 74-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Мирзаева Айиб Негмуратовна — Сирдарё вилояти Сайхунбод туманидаги 10-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Мустапаев Қонысбай — Қорақалпоғистон Республикаси Нукус тумани халқ таълими бўлими методика кабинетини мудири

Рязанцева Елена Геннадьевна — Тошкент вилояти Янгийўл шаҳридаги 3-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Саиднафасова Гулнар Чориевна — Қашқадарё вилояти Муборак туманидаги 22-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Сиддиқов Садикжон — Фарғона вилояти Бувайда туманидаги 17-сон болалар музика мактабининг музика ўқитувчиси

Султанова Марҳаматжон Бойбобоевна — Наманган вилояти Қосонсой туманидаги “Ситора” номи мактабга таълим муассасасининг тарбиячиси

Тукшайтова Найля Идрисовна — Тошкент шаҳар Миробод туманидаги 60-мактабнинг немис тили ўқитувчиси

Хасанов Марат Абдушарипович — “Ўзбекинав” эстрада бирлашмасининг ёшлар билан ишлаш бўйича педагог-мураббийси

Чопанашвили Наталья Алексеевна — Бухоро вилояти Ф.Хўжаев туманидаги 2-мактаб директорининг маънавий ва маърифий ишлар бўйича ўринбосари

Эшонқулов Абдулло — Қашқадарё вилояти Миришкор туманидаги 1-ихтисослашган мактабнинг кимё-биология ўқитувчиси

Ўтанов Абдулла Ураимович — Андижон вилояти Улуғнон туманидаги 15-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Ёш авлодни миллий ва умумбашарий қадриятларга таълим оҳда она Ватанга меҳр-муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш ҳамда таълим жараёнига янги, илгор педагогик технологияларни жорий этиш, таълим-тарбия самарадорлигини ошириш борасида эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

“Шухрат” медали билан

Абдиқобиев Уктамжон — Фарғона вилояти Богдо туманидаги 43-мактабнинг география-биология ўқитувчиси

Абдухаттов Бахтиёр — Жиззах вилояти Баҳмал туманидаги 4-виллоят лицей-интернатининг кимё ўқитувчиси

Абдуллаев Валижон Алижанович — Наманган вилояти Наманган туманидаги 37-мактабнинг таъсирий санъат ва чизмачилик ўқитувчиси

Абдуллаев Тохиржон — Наманган вилояти Чортоқ туманидаги 42-мактабнинг директори

Абдуллаев Арзикул Абдираимович — Сирдарё вилояти Оқолтин ижтимоий-иқтисодий коллежининг директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари

Адилова Дилором Асадовна — Сурхондарё вилояти Музработ туманидаги 42-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Адылова Дилорам — Тошкент шаҳар Ҳамза туманидаги 67-

мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Ақбарова Саҳадатхан — Андижон вилояти Қўрғонтепа туманидаги 18-лицей-интернатнинг физика ўқитувчиси

Алиқулов Эркин Бердиёрович — Қашқадарё вилояти Ғузур туманидаги 44-мактабнинг музика ўқитувчиси

Алмарданов Абсалом — Сурхондарё вилояти Денов туманидаги 24-мактабнинг инглиз тили ўқитувчиси

Алматов Рисбой Тожибоевич — Тошкент вилояти Бўка туманидаги 34-мактабнинг немис тили ўқитувчиси

Арсенов Ибрагим — Фарғона вилояти Фурқат туманидаги 21-мактабнинг музика ўқитувчиси

Аслев Насриддин — Самарқанд вилояти Оқдарё туманидаги 6-мактабнинг кимё ўқитувчиси

Аслонова Мухтарам Аскарқовна — Ўзбекистон Миллий университети қошидаги С.Сироҷидинов номи академик лицейининг биология ўқитувчиси

Асророва Сабоат Эргашевна — Самарқанд вилояти Самарқанд туманидаги 16-мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Ашурова Маҳмуда Абдусатторовна — Жиззах вилояти Пахтакор туманидаги 9-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Бакирова Замирахон Ақбаровна — Андижон вилояти Хўжаобод туманидаги 9-мактабнинг миллий истиқлол ғояси ва маънавият асослари фани ўқитувчиси

Баситханова Мунира Шакировна — Тошкент шаҳар Шайхонхоҳур туманидаги 324-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Бекимбетова Айпарша Рапықовна — Қорақалпоғистон Республикаси Тахиятош шаҳридаги 4-мактабнинг математика ўқитувчиси

Бердимуратов Рая Убайдуллаева — Қорақалпоғистон Республикаси Кегейли туманидаги 8-мактабнинг қорақалпоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Бобарова Замира Суёновна — Самарқанд вилояти Пахтачи туманидаги 3-мактабга таълим муассасасининг тарбиячиси

Бозоров Тоғаймурат Нурмагомтович — Сурхондарё вилояти Бандихон туманидаги 6-мактабнинг меҳнат таълими ўқитувчиси

Бухаров Адилжан Саидович — Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги кадрлар бошқармаси бошлиғи

Глушкова Любовь Михайловна — Тошкент вилояти Заңгиота туманидаги 14-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Джалалова Тожибархон Янгиёвна — Андижон вилояти Булоқбоши туманидаги 11-санатория мактаб-интернатининг педагог-психологи

Досимбетова Салиха Салқовна — Тошкент шаҳар Бектемир туманидаги 290-мактабнинг қозоқ тили ва адабиёти ўқитувчиси

Зикрияева Тамара Рустамовна — Жиззах вилояти Жиззах туманидаги 6-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Зуқирова Нурииса — Тошкент вилояти Паркент туманидаги 5-ихтисослашган мактабнинг математика ўқитувчиси

Йўлчиев Норматжон Маматович — Фарғона вилояти Ёзёвон туманидаги лицей-интернатнинг директори

Қасимова Надира Джамаловна — Самарқанд вилояти Жомбой туманидаги 46-мактабнинг кутубхона мудири

Латифжонов Қозимжон — Андижон вилояти Андижон туманидаги 27-мактабнинг математика ўқитувчиси

Мамасиддиқов Хакимжон — Наманган вилояти Поп тумани халқ таълими бўлимининг фонд дарсликлари бўйича методисти

Мирсоятлова Хафиза Абдуллаева — Тошкент вилояти Чиноз туманидаги 23-мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси

Миртожиев Мелияв — Тошкент вилояти Юқоричиқ туманидаги 14-мактабнинг география ўқитувчиси

Муродова Маҳлуза Ғаниевна — Самарқанд вилояти Иштихон туманидаги 37-мактабнинг директори

Мухтаров Алламберган — Қорақалпоғистон Республикаси Амударё туманидаги 33-мактаб директорининг ўқув ишлари бўйича ўринбосари

Набиходжаев Дилшод Ибрагимович — Андижон вилояти Избоскан ижтимоий иқтисодий касб-ҳунар коллежининг математика ўқитувчиси

Негматова Зулфия Саидовна — Бухоро вилояти Қогон шаҳридаги 8-мактабнинг расм ва чизмачилик ўқитувчиси

Нуралиев Нурмаҳмат — Қашқадарё вилояти Яқкабоғ туманидаги 70-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Олмаматова Дилором Эргашевна — Тошкент вилояти Оҳангарон туманидаги 12-мактабнинг рус тили ўқитувчиси

Орынтаев Қуанышбай Қонысбаевич — Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ туманидаги 1-лицейининг инглиз тили ўқитувчиси

Оттабаева Ирода Фозиловна — Фарғона вилояти Фарғона туманидаги 10-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси

Пайимуродова Потимахон Тожибаева — Фарғона вилояти Қувасой шаҳридаги 25-мактабнинг биология ўқитувчиси

Раҳимов Мухтар Қаюмовна — Тошкент вилояти Бўстонлик туманидаги 22-мактабнинг рус тили ва адабиёти ўқитувчиси

Раҳманов Шарофиддин Хазратович — Самарқанд вилояти Ургут туманидаги 34-мактабнинг француз тили ўқитувчиси

Раҳманов Саид Ибрагимович — Бухоро вилояти Ёғилдувон туманидаги 3-иқтидорли болалар мактаб-интернатининг француз тили ўқитувчиси

Рузиев Абдурашид — Қашқадарё вилояти Қарши тумани Бешкент қишлоқ ҳўжалиги касб-ҳунар коллежининг информатика ва математика ўқитувчиси

Санакулов Камбар Батирович — Самарқанд вилояти Пастдарғон туманидаги 81-мактабнинг немис тили ўқитувчиси

ЭЛНИ АЗИЗ ҚИЛАДЭ ЭЛДА АЗИЗЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда)

Қалбларда ҳаяжон ҳапқиради. Бинобарин, ўқитувчи болақалб, до-нишманд инсон. Унинг бола билан тиллаша олиши, мурғак қалбга йўл топа билши сири ҳам шунда. Ўқитувчиларга байрам шодиянасида билдирилган Юртбошимизнинг ишончлари, халқимиз номидан тилаган эзгу ниятлари унинг зиммасига янада масъулият юклагандек ҳис этади ўзини. У бу ишонччи оқлайди. Бунга ўзида, эл-да шубҳа қилмайди. Ахир, ҳар кун тонгдан мактаб остонасида суюкли ўқувчиларнинг саломига алик олишнинг, кўзидаги эртанги кунга умид учкунларини янада алангалатишдан ўзга унинг учун яна қандай бахт бор бу оламда! Бир бор ўқитувчи бўлиб мактаб остонасини ҳатлаган, ўқувчиси ҳурматини қозонган устознинг ҳаётини шу касбга бағишлаши ана шу тотли туйғунинг туганмас таъмидан бўлса, не ажаб!

Бу йилги байрам тантанаси аввалгиларидан ўзига хослиги билан ажралиб турди. Яъни, ушбу кунги тантаналар маросими барчага меҳр улашувчи зотлар шарафига «Меҳр» номи остида ўзига хос сюжетга эга мусиқий композиция кўринишида ривож олди. Мусиқий чиқишларнинг республика «Ором» болалар боғчаси тарбияланувчилари иж-

росидаги куй-қўшиқ ва меҳри дарё устозларга бағишланган дил изҳорлари билан бошланганлиги йиғилганлар қалбини яна бир бор ҳаяжонга солди. Шундан сўнг болажонларнинг эзгу тилакларига ҳамоҳанг ҳолда Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган артист Хуррият Исроилованинг «Муаллим» кўшиғи меҳр улашди ўқитувчиларга.

Ўзбекистон халқ артистлари Фуломжон Ёқубов, Фаррух Зокиров ва «Ялла» гуруҳи, Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган артистлар Собиржон Мўминов, Севара Назархон, Рашид Холиқов, Нилуфар Раҳматоваларнинг қўшиқлари ҳамда сўз устаси Ҳожибой Тожибоевнинг ичакузди хангомалари ва Дилноза Исмиямина, «Ниҳол» мукофоти совриндори Оксана Ничитайло, «Сетора» гуруҳи, «Ўзбеким юлдузлари» ашула ва рақс ансамбли ижросидаги куй-қўшиқ ва рақслар ҳам йиғилганларга

олам-олам завқ бағишлади.

Байрамнинг тантанали бадиий қисми давом этаётган бир паллада айрим устоз-мураббийлардан дил сўзларини баён этишни сўрадик.

— Ҳар бир ўқитувчининг биринчи мақсади — ўқувчисининг билимли ва тарбияли бўлиши ҳамда унинг юрт равнақига муносиб ҳисса қўшишини кўришидир, — дейди пойтахтимиздаги 133-мактаб муаллими, Ўзбекистон халқ ўқитувчиси Абдугани Абдуазимов. — Бунга эса таълим тизимидagi ислохотлар йўл очмоқда. Барча муаллимларга бу савобли фаолиятингизда «Ҳорманг!» дея бугунги айём билан кутлайман.

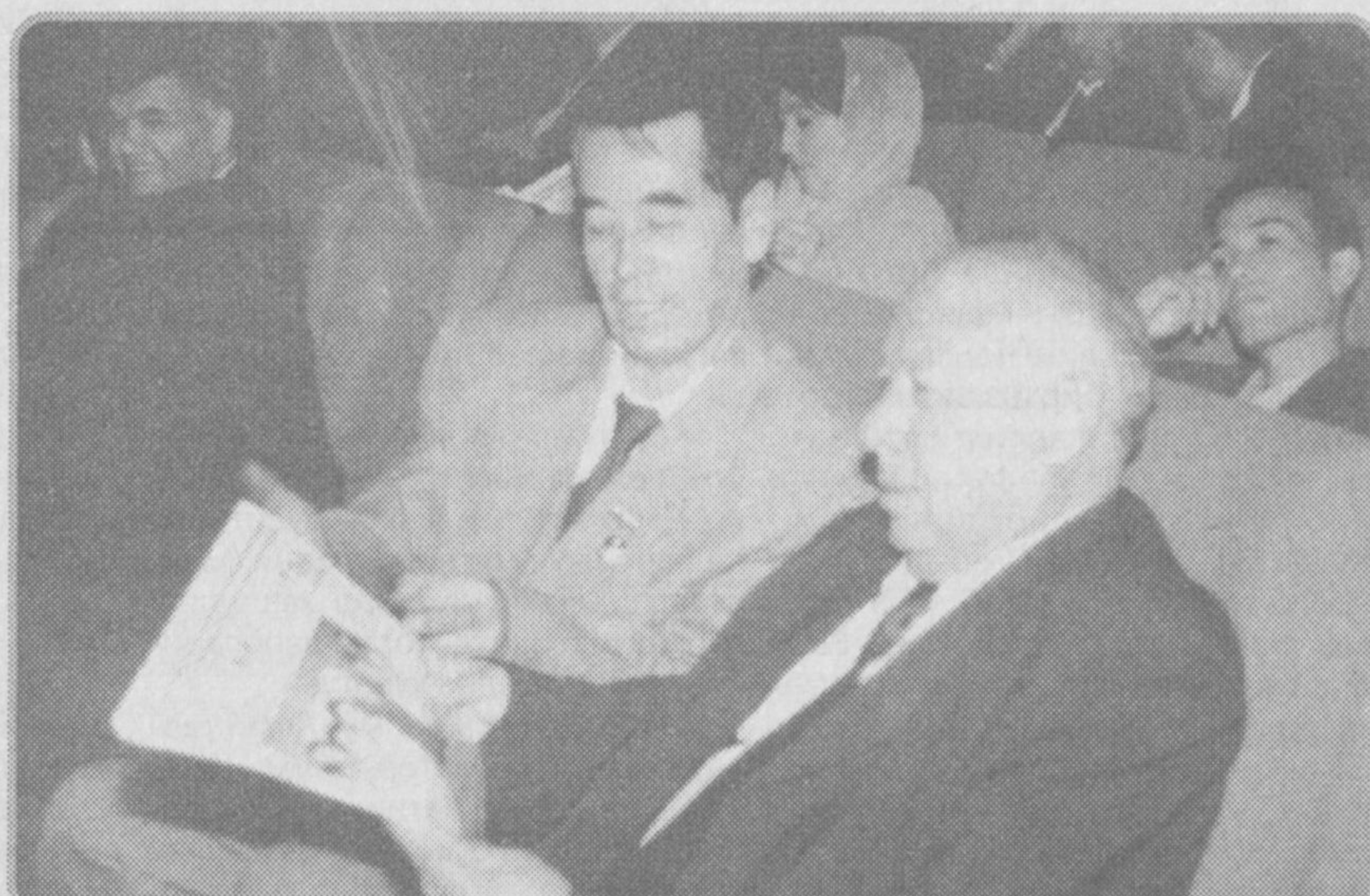
Қашқадарё вилояти Шаҳрисабз тумани халқ таълими бўлими «Ёш саёҳатчилар ва ўлкашунослар маркази» бўлим бошлиғи Раъно Шарипованинг байрам кутлови шундай бўлди:

— Ўтган йили ойнаи жаҳон орқали мана шу

байрам тадбири намойиш этилганда халқ шoirи Абдулла Ориповнинг «Муаллим десалар мени қанийди» сатрларини эшитиб, қанийди шундай дегувчилар янада кўпайса, деб ўйлаб қўйгандим. Худода шукр, кей-

дайди. Бугунги байрамдаги самимий кайфият устоз-мураббийларга доимо йўлдош бўлишини истаيمان». Тошкент вилоят давлат педагогика институти биология катедраси мудири, «Дўстлик» ордени ишондори, профессор Давир Тўхчиев ўз тилакларини ана шу тарзда билдираётган бир маҳалда саҳнага қизикчи, Ўзбекистонда ҳизмат кўрсат-

тирок этаепман. Хусусан, Собир Раҳимов т у м а н и д а бўлганимизда мактабларда ўқувчиларга таълим-тарбия бериш юқори савияда амалга оширилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Ўқувчиларнинг билимли бўли-

шида толмаётган ана шундай ўқитувчилар ва мамлакатимиздаги барча муаллимларни доимо байрамдагидек хушчақчақ кўришни хоҳлайман. Доим табассумли бўлишин.

Э г н и г а
«Ўқитувчилар

мактабнинг директори Мавлуда Алимжонова деб танишгирди. Унинг сўзларини ўқинг:

— Оиламиздаги 11 нафар фарзанднинг 9 нафари таълим соҳасида меҳнат қилмоқда. Шу боис, бу кун биз учун оилавий байрам ҳамдир. Юртимиздаги барча зиё таркатувчи муаллимларни бугунги айём билан кутлайман.

Шунингдек, 20 йилдан

чин диддан қутлашини билдирди.

Бугун юракларда тилаклар кўп. Бугун бу тилаклар дил тубидан тўқилмоқда. Айтилганларидан-да кўп. Бугун бу шодиянада Ватан, муаллим ва муҳаббат мавзуларидаги тароналар янгради. Бу учала мавзу қалбларда мўдод эврилиш пайдо қилади. Ана шу эврилиш ҳеч кимни тарк этмасин.

инги йилларда бу касб бошини тутишни ният қилган ёшлар янада ортмоқда. Ниятим — ана шундай ёшлар шашти буздан-да баланд бўлаверсин ва уларга йўл-йўриқ кўрсатишдан устозлар ҳеч қачон толишмасин. Заҳматкаш муаллимларни касб байрами билан муборакбод этаман.

«Бугунги байрам ҳам мустақиллик туйғулари бундай тантана билан нишонланапти. Бундай эътибор эса зиёлиларни янада масъулият билан фаолият юритишга ун-

ган артист Ҳожибой Тожибоев чиқиб, туркум ҳажвийлари билан йиғилганларга табассум улашди. Шундан сўнг яна фурсатдан фойдаланиб, устоз-мураббийлар гурунини олишга интилдик.

Жиззах вилояти Зафаробод тумани халқ таълими бўлими мудири, Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган халқ таълими ходими Иззатилла Ҳотамовнинг дил сўзлари:

— Икки қундан бери Тошкент шаҳридаги мактабларда бўлаётган касб байрамларида иш-

сулоласи» деб ёзилган ортиқ Халқ таълими ва матони илиб олган зирлигида меҳнат қилган ўқитувчи эса ўзини пой-Турсуной Қамбариддинава ҳам устоз-мураб-тахтимизнинг Шайхон-бийларни байрам билан тоҳур туманидаги 45-

«Ma'rifat» муҳбирлари
Суратларда: байрам тадбиридан лавҳалар акс этган.
Бурхон РИЗО олган суратлар

Биринчи синфда ўқиётганимизда синфимиздаги ўн олти боланинг тўққиз нафари «Келажакда ким бўлмоқчисан?» деган саволга «Ўқитувчи» деб жавоб берган эди. Каттароқ синфларга ўтганимиздан кейин орамизда бир ёки икки нафаргина «Ўқитувчи» қолди. Қолганлар шифокор, прокурор, судья, милиция ходими, ҳисобчи, актёр, кўшиқчи... касбларини танлашди.

Етти-саккиз яшар бола таниган, билган кишилар ўртасида муаллим энг билимдон, ҳавас қилса арзийдиган инсон. Унинг билмайдиган нарсаси йўқ, у ҳеч кимдан кўрқмайди, у ҳаммани яхши кўради, уни ҳамма ҳурмат қилади...

Ўн уч-ўн беш ёшли бола нигоҳида у билган, таниган кишилар ўртасида муаллим — энг меҳра муҳтож, қийнаиб яшайдиган инсон. У яхши одам, лекин иши оғир, унга ҳавас қилиб бўлмайди. Болалар билан ишлаб, бошининг оғиритиб, асабларининг чарчатиб юргандан кўра, шифокорми, прокурорини, артистни бўлганинг ҳар томонлама маъқул...

Ўн ёш ёшли йигит ёки қизнинг фикрича, ўқитувчилик — ажайиб касб. Беғубор қалб соҳиблари билан ишлаш қандай яхши. Иш ҳам унча қийин эмас. Ярим кун ишлайсан, қолган вақтда бошқа ишлар билан ҳам шуғуллансанг бўлади. Қолаверса, меҳнат таътили ҳам бошқаларникидан кўра кўпроқ. Педагогика ўқув юртларига ўқишга кириш ҳам осонроқ...

Йиллар ўтиб, биз улғайдик. Ўн олти ўқувчидан уч нафари ўқитувчи бўлиб етишди...

Яқинда қишлоқда борганимизда бизга дарс берган, ҳозирда нафақада, борбонлик билан шуғулланаётган муаллимимизникига бордим. Анча гурунгладик. Қайтаётганимизда

менга бир гапни ўқтирди: «Тузилган қишлоғингга ҳар келганимизда бир ўқитувчинини зиёрат қил. Меҳмонга бор, меҳмонга қақир, улар буни сеҳдан қутилади, қутишмаслиги ҳам мумкин, аммо сен шундай қилишинг керак».

Ҳа, устозларимиз олдида биз шогирдлар қарздоримиз. Ўқитувчилик — осон иш, аммо шунчалик осонки, уни бажариш ҳамманинг ҳам қўлидан келавермайди. Муаллим бўлиш учун меҳр, муҳаббат,

менинг мағрифат, магонат, маҳоратли бўлиш лозим.

Дунё, ундаги нарсалар — кўзга кўринадиган ва кўринмайдиган нарсалар, ҳодисалар, жараёнлар номи, моҳияти, мақсади, ҳаракатини, Оллоҳ яратган мўъжизалар хайра-

мат қилади.

Орзу қуши у дарахтдан бир дарахтга сакраётган ўсмир эътирофи ҳам тўғри — муаллимнинг иши оғир, у фидойи инсон.

Балоғат остонасидаги йигит ва қиз ҳам вақти келиб бир-

ровга билим бериш, таълим бериш, тарбия бериш, ўрнак бўлиш, йўл-йўриқ, маслаҳат бериш қанчалик машаққатли, қанчалик мароқди эканлигини англаб етади...

Ҳазрат Навоийдан ўқийман:
Ҳақ йўлида ким сенга бир ҳарф ўқитмиш ранж ила,
Айламак бўлмас адо онинг ҳақин юз ганж ила.
Абдулло Орифдан ўқийман:
Шоирга дедилар:

сиз бахтли инсон,
Халқингиз ардоқлар,
ҳамма танийди.
Шоир жавоб қилди:
менда бир армон —
Муаллим десалар мени қанийди.

Раҳбар одам эс-ҳушини танмангиз, болаларга бошқилик қилади. Ота-она ўз пушти камаридан бўлган фарзандлари — дилбандларига меҳр, тарбия беради. Баъзан раҳбар ўз иши машаққатидан толиб қолса, баъзи ота-оналар ўз фарзандларидан нолиб қолади. Аммо муаллим ўттиз-ўттиз беш нафар қора кўзга, ўттиз-ўттиз беш хил дунё, ўттиз-ўттиз беш хил характер соҳибига илм, билим, таълим, тарбия бериш машаққатидан толмайдди, нолимайди.

Бунга куч-қудратни қайдан олади бу — болаларни жимгина севадиган шахслар?

Е'ТИРОФ

Муаллимга қувват берадиган нарсаси бу — ишонч, эртанги кунга, бугун мактаб парта-сида дунё билан танишяётган боланинг келажакига ишонч.

Дунёда фақатгина ушбу юр-тағини ўқитувчилар ва мураббийлар кун и умумхалқ байрами сифатида нишонланадиган, устозлар азал-азалдан умумхалқ эътирофи, эътибори, қадрига сазовор Ўзбекистон муаллимлари Ватан келажакини тарбиялаётганларидан фахрланадилар.

Ўз истеъдодлари билан дунёни лол қолдирган хоразмийлар, бухорийлар, темирыйлар, насафийлар, самарқандийлар, шошийлар, фарғонийларни ҳам устоз, мударрис, муаллимлар тарбиялаганлар. Бугун ҳам хоҳ Андижон, Наманган, Сирдарё, Жиззах, Навоий ёки Қорақалпоғистонга боринг, истеъдодли ёшларни кўлаб учратасиз, уларга ўз ишининг усталари бўлган муаллимлар кўмак бермоқдалар. Ватан истиқболи тарҳи мактабда чизилиб, лицей, коллежларда нақшланмоқда, институт, университетларда жилланмоқда.

Ватан тараққиёти учун ҳаммамиз масъулимиз, лекин ўқитувчи масъулияти янада залворлироқ, теранроқ. Машаққати ҳам шунга яраша. Масъулият машаққатини матонат-ла мағрифат билан енгиб яшайётган муаллимларга ҳар қанча таҳсин айтсак, таъзим қилсак, арзийди. Улар бунга лойиқ!

Айёмларингиз муборак бўлсин, азиз устозлар! Шогирдларингиз, фарзандларингиз камолини кўриш барчангизга насиб этсин. Муаллим бўлиш орзулаётган болакайлар сафи кенгайверсин.

Хусан КАРВОНЛИ

«МАКТАБ БОБО»

Мен ҳар тонг «Гулдаста» болалар боғчаси ёнидан қад-рда мактабим томон йўл оламан. Кўпинча шу йўлда ҳамқишлоғим Абдушуккур Мамашуқуровнинг уч нафар набираларини (икки ўғил бир қиз) келини боғча томон етаклаб ўтади. Абдушуккурнинг набираларини (икки ўғил бир қиз) келини боғча томон етаклаб ўтади. Абдушуккурнинг набираларини (икки ўғил бир қиз) келини боғча томон етаклаб ўтади. Абдушуккурнинг набираларини (икки ўғил бир қиз) келини боғча томон етаклаб ўтади. Абдушуккурнинг набираларини (икки ўғил бир қиз) келини боғча томон етаклаб ўтади.

Биз «Боғча опа» иборасига ҳам ўрганиб қолганмиз. Бу сўз аллақачон умумхалқ ишлатилган сўзга айланиб, қолган. Лекин негадир шу ёшга кириб, узоқ йиллар шу соҳада ишлаб «Мактаб бобо» сўзига дуч келмаган, эшитмаган эканман. Эҳтимол, бу янги пайдо бўлган сўз, иборадир. Эҳтимол, ўзбек тили луғати янги сўз, ибора билан бойланибди.

Ҳа, мен мактаб бобоман. Мен бундан ҳақли равишда фахрланаман. Агар «Нондан кейин, энг муҳими мактабдан ўпиб боғча томон кузатиб кўяман. Улар эса Хайй, хайй, мактаб бобо хайй, деб жажжи қўлларини силкитганича боғча томон чопганича кетади. Баъзан қайтишда ҳам, гоҳо уйлари олдида ўтганимизда ҳам шу ҳолат такрорланади. Тўғри ёш нуқтаи назаридан (ёшим 54 да) кимларгадир ака, кимларгадир бобоман. Ҳамма ҳам шундай. Шунинг учун ака, бобо сўзларига кўпчилик қатори мен ҳам ўрганиб қолганман. Аммо касбим, эгаллаб турган мансабим (мактаб директори) нуқтаи назаридан «Мактаб бобо» сўзини эшитганимизда, тўғриси айтганда, ҳар сафар энтикиб кетаман, ҳалққириб кетаман. Етмиш икки томирим бўшашиб, сархуш ҳолатга тушаман. Шу, кайфиятда анча вақт кўчада туриб қоламан. Бу ҳолат то ҳаёлимни биров бўлгунча давом этади ёки биров «Ассалому-алайкум, домла», деб салом бергандагина сергак тортаман.

А.ЯЛЛАБОВ,
Пахтакор туманидаги У.Носир номли 8-умумий ўрта таълим мактаб директори

— Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида таълимий ҳужжатларнинг халқро миқёсда тан олинishi учун асос яратиш мумкин вази́рлардан бири сана-лади. Буни амалга ошириш бо-расида вази́рлик қандай иш олиб бормоқда?

— Ҳозирги кунда таълим тизими эквивалентлигини ва миллий дипло-мларнинг халқро тан олинishi таъминлаш йўналиши бўйича олиб бериладиган асосий ишлардан бири, бу 1999 йилда қабул қилинган Болонья Декларацияси тавсияларини амалга ошириш бўйича чора-тадбирларнинг қўриқилганлигидир. Европа мамлакатларида Болонья жараёни доирасидаги келишувлар-га биноан, ўз таълим тизимларини унификациялаш (бир шаклга келти-риш) бўйича кенг фаолият олиб бо-рилмоқда. Мазкур унификациянинг асосий элементларида бири АКШда қўрилганга ўхшаш ҳамда Европанинг 1061 та олий ўқу юр-тида фойдаланиладиган ягона Ев-ропа таълим кредит тизимини яра-тишидир.

Болонья Декларацияси олий таъ-лимни ислох қилиш бўйича кенг миқёсдаги масалаларни ўз ичига олади. Ўзбекистонда бу муаммолар Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ижроси жараёнида қисман ҳал этилди. Жумладан, мамлакатимизда МДХ мамлакатлари орасида биринчи бўлиб кейинчалик олий таълим олиш имконини берадиган 12 йиллик (9 йил умумий ўрта, 3 йил ўрта мах-сус, касб-хунаро) мажбурий ҳамда икки босқичли (бакалавр, магистр) олий таълимнинг жорий этилганли-гини бунга мисол қилиб кўрсатса- бўлади. Олий ва ўрта махсус таъ-лим вази́рлиги томонидан Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ижроси доирасида амалга оширилаётган ва режалаштирилган қўрилган ишлар ҳамда чора-тадбирлар Болонья дек-ларацияси талабларига амалий жа-ваб беради. Улар вази́рлик томон-идан чиқарилган "Олий таълим му-ассасаларида амалга оширилган 100 та инновациялар" деб номлан-

тиш ва янгилирини ишлаб чиқиш, олий таълим муассасасини бошқа-риш, профессор-ўқитувчиларни тай-ёрлаш тизимини такомиллаштириш методик таъминотини яратиш каби бир талай чора-тадбирларни бажа-ришимиз талаб этилади. Иккинчидан, таълимий, меъёрий, моддий-техник, педагогик-психоло-гик ва методик таъминот билан бо-ғлиқ кенг қўламадаги ишларни амалга оширишдан туриб шохлиқ ра-вишда, расман таълимнинг кредит тизимига ўтишни эълон қилиш мум-кин эмас. Санаб ўтилган йўналиш-лардан биргина методик таъминот-ни олиб қарайдиган бўлсак, бу бе-рада қўйиладиган қайтадан ёки ян-гидан ишлаб чиқиш керак бўлади.

— ҳар бир мутахассислик бўйича ўқув режаларини; — ҳар бир фан бўйича аудитория ишлари учун материалларни (маъ-рузалар матни, семинар машғулот-лари режаси, аудитория дарслари-нинг мультимедиа қўзғатуви); — талабаларнинг мустақил иш-лашлари учун материаллар (ўйга вази́рларнинг матни, курс ишлари-ни бажариш бўйича кўрсатмалар, рефератлар ва бошқ.); — билимни назорат қилиш учун материаллар: ёзма назорат топи-риги, ёзма ва электрон тестлар; — ўқув ва дипломолди амалиёт-лари ўташ учун методик кўрсатма-ларни, ҳисобот ҳужжатлари шаклла-ри.

Санаб ўтилганлар кредит техно-логиясига ўтишда олдимизда тур-ган ишнинг нақадар мураккабли-ги ва профессор-ўқитувчилар тарки-бининг таълим методологияси бўй-ича масъулият нечоғли юксак бў-лиши лозимлиги ҳақидаги тасавву-рини ҳосил этади.

Биргина суҳбат доирасида бу борадаги таълимий, меъёрий ва моддий-техник таъминот тўғриси-да батафсил тўхталиш имкони бўл-мас-да, бу йўналишда ҳам жуда кат-та ҳажмдаги ишлар олдимизда тур-ганлигини қайд этиш зарур.

— уйғунлашган педагогик техно-логияларни таъбиқ этишга тизим-ли ёндашув.

Олдимиздаги вази́рларни ба-жариш учун замонавий педагогика-нинг ўзига хос жиҳатлари бўйича ўқитувчиларни қайта тайёрлаш, пе-дагог кадрлар тайёрлаш жараёни-га методологик ўзгаришлар кир-итиш зарур бўлади. Масалан, АКШнинг бир қатор штатларида бун-дан бир неча йил олдин қабул қилин-ган қонунга қўра, ҳар қандай соҳа мутахассиси (хаттоки фан доктори бўлса-да) университетда дарс бе-риши учун педагогика магистри даражасига эга бўлиши шарт. [Educational Technology & Society 6(1) 2003/ ISSN 1436-4522]. Бу ёндашув чет элда ҳам, ўзимизда ҳам маъ-лум бир соҳанинг қокори малакали мутахассиси айрим ҳолларда ўз би-лимий методик асосланган тарз-да талабаларга етказишда қийинчи-ликларга дуч келиши фактини ино-батга олади. Унинг устига олий таъ-лим муассасаси ўқитувчиси нафа-қат ўз соҳасининг моҳир устаси, балки таълим бериш методикаси бўйича ҳам қучли мутахассис бўли-ши керак. Тажрибадан шу нарсა аёнки, ўқитувчиларнинг методик жиҳатдан вақолатлигини ошириш "кам ҳаражат эвазига кўп самарага эришиш" тамойилига мос келади. Шунинг учун мамлакатимизда ма-гистрларни тайёрлашда ўқув вақ-тининг 45 фоизи фанларнинг ва педагогик фаолиятнинг умумий ме-тодологик блокни ўзлаштиришга ажратилган. Бу магистратурада қокори малакали илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш ҳамда улар бил-дан олий ўқув юртлири профессор-ўқитувчилар таркибини тўлдирishга қаратилган тадбирлардан биридир.

— Таълимнинг кредит тизи-ми ўқитувчи фаолиятини янги бир қилишга мустақил ишлаш имкониятини берадими?

— Кредит тизимининг қул-айлик-ларидан бирига мисол сифатида унинг демократик характерда экан-лигини айтиш мумкин. Бу айниқса,

қанларнинг семинарини мунтазам таъшил этиб келаяптики. Унда улар-га ўқув жараёнини такомиллашти-риш борасидаги энг сўнги янги-ликлар пешма-пеш етказиб турила-ди.

Вази́рлигимиз бир неча йиллар-дан буён олий ўқув юртлирида на-зоратнинг турли қўринишлари қато-рида ёзма назорат ишидан ҳам кенг-роқ фойдаланиши тавсия этиб келмоқда. Вази́рликнинг ноҳир бир топилмаси сифатида қаралаётган бу усул жаҳон педагогикаси, жумладан, Вестминстер университети (Буюк Британия) таърихбаларини ўрганиш натижасида ишлаб чиқилган. Унда вази́рлик томонидан тасдиқланган низомига асосан 10 фоз ёзма иш-лар ички назоратга тортилади.

Олий ва ўрта махсус таълим вази́рлигида янги — Ахборот тех-нологиялари ва масофавий таълим бошқармаси таъшил этилиб, унинг фаолияти ушбу истиқболли таълим шаклини жорий этиш жараёнини жа-даллаштиришга йўналтирилган. Дарсликларнинг замонавий шаклла-рини, яъни, электрон китобларни ишлаб чиқишга ҳам катта эътибор қаратилмоқда. Улар айниқса, илмий-техник ахборотлар билан мунтазам равишда янгилашиб турадиган фан-лар учун қулалйик туғдирмоқда. Ҳозирги кунгача худди шундай 230 номдаги электрон дарсликлар тай-ёрланган бўлса, бу йил улар қато-рига яна 127 номдаги янги ўқув адабиётлари қўшилди. Шунингдек, долзарб мавзуларда видеоконфе-ренциялар таъшил этилмоқда.

Талабаларни тезкор суръатда ўқув адабиётлари билан таъминлаш мақсадиди вази́рлик ҳар бир фан-дан маъруза матнларини яратиш, нусха қўйатириш ва олий ўқув юртлириро ўзаро алмашинуви таъшил этиш бўйича қарор қабул қилди. 2001 йилнинг ўзидаёқ 11 мингдан зиёд номда маъруза мат-лари ишлаб чиқилиб, қўйатирилиб тарқатилди. Энг яхши маъруза матнлари бўйича танлов эълон қилинди. Маъруза матнлари ва ўқув қўланмалари мазмунига янги та-

"ЭЛДА АЗИЗ" ТАНЛОВИ ЯКУНЛАНДИ

"Ўқитувчилар ва мураб-бийлар куни" умумхалқ байрами муносибати билан Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вази́рлиги ва "Маърифат" газетаси ҳамкорлигида эълон қилинган ўқитувчилар, мураббийлар ҳамда тарбиячи-ларнинг ҳаётидан ҳикоя қилувчи энг яхши публи-цистик асарлар танлови якунланди. Бунда бизни бир нарса хурсанд қилди — ижодкорлар ёшларимиз таълим-тарбияси билан шуғулланаётган фидойи инсонлар — устозлар меҳ-натига, заҳматига ва тақ-дирлигига бефарқ эмаслигини кўрсатиб, уларнинг бу йилда чекаётган машаққат-ларию қувончли лаҳзалар-

рени ўзларининг турли жанрларда яратган асарла-рида тасвирлаб беришди. Улар бир-бирига ўхшама-ган, ўзига хос тақдирга, қолаверса таъриба ва ма-ҳоратга эга бўлган, сизу бизнинг ёнимизда яшаб, фаолият кўрсатаётган фи-дий муаллиму мураббий-лардир. Улар ҳақидаги асарлар ҳам ранг-баранг-лиги билан ажралиб туриб-ди.

Танловга 20 дан ортиқ мақоладан келиб тушди. Улар орасида белгиланган мuddатда келган, бирок га-зетада чоп этишга улгур-маганларимиз ҳам бор. Бирок ушбу асарлар ҳам танловда иштирок этиб, ҳақмоллар ҳайъати томони-дан кўриб чиқилди.

Хуллас, бир ойдан ортиқ вақт давом этган танлов якунланди. Унда қўйидаги-лар совринли ўринларга муносиб топилиди:

1-ўринга — журналист Нормурод Мусомовнинг "Саодат фурсатлари" (2003 йил 20 сентябрь) мақола-си.

2-ўринга — Фаргона вилояти Бешариқ тумани-даги 30-умумий ўрта таъ-лим мактаби ўқитувчиси Азимжон Пулатовнинг "Су-янч тоғларим", (2003 йил 24 сентябрь) мақоласи ва жур-налист Назира Тўшпўлат-ованинг "Мен сиздан сабоқ олдим" (2003 йил 6 сен-тябрь) мақоласи;

3-ўринга — Бухоро ви-лояти Олот туманидаги 29-умумий ўрта таълим мак-

таби директори Орифжон Воҳидовнинг "Йўлдош му-аллимнинг қўлида таълим олганман" (2003 йил 27 сентябрь) мақоласи, жур-налист Икром Искандар(Бу-рибоев)нинг "Посбон бур-гут" (2003 йил 3 сентябрь), журналист Ойбуви Очило-ванинг "Муаллим ардоқли бўлган Ватанда" (2003 йил 13 сентябрь) очерклари. Шунингдек, иштирокчи-лар орасида рағбатланти-рилувчи муқофотларга му-аллимлардан Саидхон Зокирова, Қумри Султоно-ва, Райхон Бўриева, Уйлой Жўрабоева, Қ. Хайдаров, Қ. Руззаматовлар сазовор бўлишди. Голибдорлар чин дилдан қўтлаймиз!

УСТОЗЛАРГА ЭҲТИРОМ

Муаллим — матонат тимсоли. У меҳр-муҳаббат, эз-зулик рамзи. Зеро, боланинг мурғак қалбига эзгулик уру-ғини қадаган, илмга ташналик, ота-она, Ватанга меҳр ҳиссини уйғотадиган хокисор инсон ўқитувчидир. Шу боис эл-юрт истиқболни айнан касб эгаларининг фаоли-ятига боғлиқ десак, ҳеч бир муболагага ўрин бермаган бўлаемиз. Албатта-да. Чунки, мамлакат, эл-улус кела-жаси фарзандлар истиқболда бўй кўрсатади.

«Ma'rifat» меҳмонлари ўз ўқитувчилари ҳақида

Гавҳар ИБДУЛАЕВА, Республика "Маънавият ва маърифат" маркази Хоразм вилояти бўлими раҳбари, Олий Мажлис депутати:

— Ажойиб шоиримиз Абдулла Ориповнинг шундай мисралари бор: "Муаллим камолот ичра кўзгудир". Албатта, одамзотга жамки яхши фазилатлар, жамки одоб, инсоний хислатлар, аввало, ота-она ибрати, тарбияси билан ўтса, аслида унинг рамзий давоми, асоси фақат ўқитувчи тарбияси билан сингади. Шу маънода "Устозлар шаънига ҳасида жоиз" фикрининг нақадар тўғри ай-тилланини қайта-қайта таъкидлашим келади.

Хусан ШАРИПОВ, Ўзбекистон халқ артисти:

— Қўшимча, ҳам устозим Заҳира опа ўзбек адабий тилининг жозибасини жажжи қалбимга мулоқот усулида жойлабгина қолмай, тилимнинг бурро бўлишига ҳисса қўшганлар.

Яна қарангки, мактабда ҳам омадим бор экан. Ҳаёт мени у ерда ажойиб бир ўқитувчига йўналтирди. Қобил ака Усмонов исми устозимиз "Алломиш", "Кунтуғмиш" каби кўплаб дostonларни ширали овоз билан ёдан айтиб берадилар. Бундан ташқари, Қобил ака ўқувчида он-гига битта сўзни турли маънода ишлатиш, синонимини қўлаш йўллари, ўзбек тилининг бетакрор хусусият-ларини, маъно-моҳиятини чуқур сингадирдилар. Биз-дан анақа, манақа, ҳалиги, бордию, лекин, ҳўш, иннан-кейин каби маъжул сўзларни озаки нутқда ишлатмас-лиқни талаб қилар, уларнинг ўрнига бошқа чиройли, гўзал сўзларни қўлаш мумкин-ку, дердилар. Қисқаси, бундай устозларнинг бораги бизнинг баҳтимиз эди.

Ҳожинақбар ҲАМИДОВ, тарих фанлари доктори:

— Тошкент шахрининг Дўнбробод маҳалласида жой-лашган 131-мактабда бoshланғич таълим олиб, сўнтра 5-8-синфларни 4-мактаб-интернатда ўқидим. Муаллимам Қарима опа Раҳимбоевани яхши эслаймэн. Бош-

ланғич синфда дарс берган бу муаллимнинг характерида талабчанлик билан меҳрибонлик шu қадар мутаносиб бўлиб кетган эдики, ана шу икки хислат бизга уларни улугвор қилиб кўрсатарди.

Омон МАТЖОН, Ўзбекистон халқ шоири:

— Мен "Болашадиган вақтлар" шеърий қиссамда Яс-савийнинг голаник давридаги мактабдан чиқishi карти-насини тасвирлаганман. У киши доим мактабдан чиқишда орқаси билан чиқади, яъни югуриб чиқиб кетмайдй. Бу билан унда менга сабоқ берган кишилар шu ерда, уларга тескари бўламанми, деган андиша бўлади. Бу картина ха-ёлдан бир зум бўлса-да, кетмайди. Ана шундай устозларга бўлган эҳтиромни бутунги кун ўқувчиларига ҳам тилаган бўлардим.

Тўйиб ОРНПОВ, Ўзбекистон халқ артисти:

— Энди ўйласам, устозларимиз доимо бизнинг эртанги тақдиримиз хусусида қайғуришар экан. Шу боис бизни тергаган, дарс қилишга ундаб уришган вақтлари ҳам кўп бўлган. Аммо ёшлиқда уларнинг сўзини тоғида қулоғимизга олмаганимизни эслаб, ҳижолат чекамэн.

Пулат САЙҚОСИМОВ, Ўзбекистон халқ артисти:

— Мен Тошкентнинг эски шаҳарида туғилиб, ўсганман. Ҳозирги Аброр Ҳидоятлов номидаги мактабда ўқиганман. Оқил Шарифиднов, Тохир Содиқов, Қудрат Аҳмедов каби ажойиб муаллимлардан дастлабки сабоқларни олганман. Орадан шунча йиллар ўтиб, яхши-ёмонни таниб, энди билаяпманки, улар ҳеч қачон жўнлашмайдиган, билими олмагара тенг ўқитувчилар экан. Агар бизда илоҳий бир назар бўлса, бу назарни уларнинг билими яратган. Дост-тонлардан ёд ўқийларди, ривоятларни худди ҳаёт ҳақиқат-ларидай жон-жонимизга сингадиган қилми сабоқ ўтишар-ди. Бизга тарихни, адабиётни севдирган шу инсонлар...

ЖАҲОН ТАЪЛИМИГА УЙ ҒУНЛАШУВ ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири, академик Саидхорр Фуломов билан суҳбат

ган брошюрада ўз аксини топган. Бирок Болонья Декларацияси тавсияларини амалга жорий этиш бо-расида қиладиган ишларимиз хали кўп. Аввало, биз кредит тизимини таъбиқ этишимиз ва у билан боғлиқ ҳолда таълимни режалаштириш, унинг технологияси ва таъшил эти-лишига тегишли ўзгаришлар киритишимиз керак бўлади. Булар-нинг барчаси пировардида Ўзбе-кистон олий таълимининг хоржида академик тан олинishi таъмин-лайди.

— Кредит тизимининг асосий гоёси ҳақида қисқача тўхтал-сангиз?

— Кредит (ёки кредит бирлиги) бу — ҳар қандай ўқув фаолиятининг ўқув режасида қайд этилган (маъ-лум бир ҳажига эга бўлган) ўлчов бирлигидир. Биз кредит тизимини шунинг кўра маълум бир маблаг сиф-атида тушунамиз. Бу ўринда эса кредит талабалар томонидан маъ-рузалар, амалий ва лаборатория машғулотлари, шунингдек, тарқ-атма материаллар, тавсия этилади-ган адабиётлар ҳамда Интернет орқали мустақил равишда "каргза олинадиган" ўқув ахборотларини, билим, қўнимларни назарда тут-лади. Бу "қарзни" талаба якуний назо-рат палласида ўзлаштирган билим ва қўнимларини намойиш қилиш йўли билан тўлиқ "ўзиши" шарт. Кредит бирлигининг кўпроқ мақбул вариантларидан бири — талаба ўқув фаолиятининг 40 соатлик иш ҳаж-мини таъшил этади (бошқа вари-антлар биров фарқланади). Бу бир-лиқдан маълум маънода ўқитувчи-нинг ўқув юкласини режалашти-ришда ҳам фойдаланилади. 40 со-атлик академик кредит тизимиде одатда аудитория машғулотлари учун 18 соат, талабаларнинг (педа-гогларнинг) узлуқсиз назорати ва доимий методик таъминот таъшил этилган ҳолда) мустақил ишлашла-ри учун 18 соат, 4 соат ўқув назо-рати (жумладан ўқитувчининг назо-рат топшириқларини ишлаб чиқиш юкласи) учун ажратилади. Кре-дитларнинг таъбиқ этиш методик жи-ҳатдан катта аҳамиятга эга. Чунки барча йўналишлар ва мутахассис-ликларнинг ўқув режаларидаги қўлимлик фанлар биттадан ортиқ кре-дитни ўз ичига олади ва уларнинг ҳар бирининг сўнгида якуний назо-рат иши ўтказилади. Шу тарзда та-лаба семестр давомида айнан бир фан бўйича бир неча бор назорат иши (кредит) топширади. Бу шуб-ҳасиз кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга зимаат қилади. Кредит ти-зимиде талабанинг назорат қилина-диган мустақил ўқув фаолиятига уруғ берилади. Бу эса ҳозирда олий таълим олимпиа муносиб бўлиб турган вази́рлардан бири — талабалар-ни "билим олишга ўргатиш" ишини бажаришимизга ҳам ку "ак беради.

— Маълумки, таълимнинг кредит тизимига ўтишга ўз-ўзида ўқув жараёнининг қу-тига томонларини қайта кўриб чиқишни тақозо этади. Бунга бизнинг олий таълим тизими-миз тайёрми?

— Саволининг ўринли. Болонья Декларацияси тавсияларини амал-га ошириш учун маъжуд меъёрий ҳужжатларга ўзгаришлар кир-

— Сизнинг гапларингиздан шунан аглаш мумкинки, қўтила-ётган ўзгаришлар салмоғи ан-чагина каттага ўхшайди. Олий таълим тизимига янгиликлар жорий этиш суръати жуда тез-дек туолмагандими? Балким бун-га тайёрларлик учун олий ўқув юртлирига кўпроқ вақт бериш керакдир?

— Республикаимиз олий таълим тизимининг ривожланган мамлакат-лар университетлари даражасига етишиши йўлида муҳим кадам бўлган кредит тизимига ўтиш ма-саласини ҳал этиш учун қўлгина ишларни амалга оширишимиз ке-риклиги хусусида юқорида тўхталиб ўтдим. Бирок бу жараёни кечикти-риш мумкин эмас. Чунки маъжур тех-нологияни жорий этишдан қўзлан-ган мақсад Ўзбекистон олий таъ-лимнинг дунё таълим худудига кир-иши ва унинг халқро миқёсда тан олинishi таъминлаш. Тасаввур қилинг, агар Кадрлар тайёрлаш миллий дастурида олий таълимнинг икки босқичли тизимига бирдан ўтиш ўрнига, ушбу ислохотга тай-ёргарлик жараёни билан боғлиқ тадбирлар режасига белгиланган-да, ҳозир биз бу жараёнини қайси нуктасида бўлар эдик. Бошдан бу қарорнинг катъий қабул қилиниши ва борган сайин такомиллаш-иб бо-раётганлиги жуда катта ютук бўлди. Сунгги икки йил давомида ма-гистрлик диссертациялари билан боғлиқ методик таъминот ҳам яра-тилди ва қарор қабул қилинди.

Ўқитувчиларнинг кредит тизими-ни тўлиқ ўзлаштириши фақат назар-ий ўқув билангина бўлмайди, бал-ки бунга унинг таъбиқ этилиши бил-дан боғлиқ амалий масалаларни аниқ мисоллар ёрдамида ечиш ор-қали эришиш кўпроқ самара бера-ди. Олий ўқув юртлирининг профес-сор-ўқитувчилар таркиби таълим тизими ислохотларининг мураккаб масалаларини ечишга қодирлигини кўрсатади. Кредит тизимининг ўзла-штирилишини таъминлашда бошқа бир қатор тадбирлар қатори мод-дий рағбатдан ҳам мақсадли фой-даланиш зарур.

— Болонья Декларацияси тавсияларини амалга ошириш-ни қўллаб йўналишлари ичи-да сиз негандир таълим мето-дологияси хусусида кўпроқ тўхтал-дингиз?

— Ҳозирги даврда ҳар қандай фаолият турида, жумладан педаго-гика ҳам методология, уни тако-ҳисиз қадрлар тайёрлаш сифатини оширишга зимаат қилади. Кредит ти-зимиде талабанинг назорат қилина-диган мустақил ўқув фаолиятига уруғ берилади. Бу эса ҳозирда олий таълим олимпиа муносиб бўлиб турган вази́рлардан бири — талабалар-ни "билим олишга ўргатиш" ишини бажаришимизга ҳам ку "ак беради.

— Маълумки, таълимнинг кредит тизимига ўтишга ўз-ўзида ўқув жараёнининг қу-тига томонларини қайта кўриб чиқишни тақозо этади. Бунга бизнинг олий таълим тизими-миз тайёрми?

— Саволининг ўринли. Болонья Декларацияси тавсияларини амал-га ошириш учун маъжуд меъёрий ҳужжатларга ўзгаришлар кир-

ўқитувчи фаолиятининг регламент-лигини камайтиради ва унга ўзи дарс бераётган фаннинг методоло-гиясини ўз қарши бўйича амалга ошириш имконини беришда қури-нади. Ҳақиқатдан ҳам кредит тизи-мида ўқув режасида ўқув фанини маъруза, амалий ва лаборатория ишларига тақсимлаш ўқитувчининг ўзи томонидан амалга оширилиши ижодкорлик ва инновацияларга кенг имконият эшигини очади. Шунингдек, айнан бир фан бўйича уни ўрганиш методологиясининг энг мақбул вариантини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш юзасидан ўқитув-чилар ўртасида соғлом рақобат му-ҳитини пайдо этади. Бу эса ўз-ўзи-дан ўқитувчилар учун ўқув матери-алларини доимий равишда янгилаб туриш, жумладан, илгор таъриба-ган илгор, Интернетдан эндигина пайдо бўлган янги, фойдали жиҳатлари амалиётга жорий этиш учун шарт-шароит яратлади.

— Сиз юқорида Болонья Дек-ларацияси тавсияларига мос келадиган, республикамизда амалга оширилган айрим иш-ларни санаб ўтдингиз. Ушбу йўналишда яна қандай ишлар қилинмоқда?

— Болонья Декларацияси тав-сияларини амалга оширишнинг таъ-миноти учун жорий йилининг май ойида мамлакатимиздаги барча ОУЮлари ректорлари иштирокида вази́рлик ҳайъати йиғилишида "Бо-лонья конференцияси ва диплома-ларнинг тан олинishi масаласи" муҳокама қилинган ҳамда кенгайти-рилган қарор қабул қилинди. 11-13 август кўнлари вази́рлик томонидан барча ОУЮларнинг ўқув ишлари бўйича проректорлари учун "Кредит тизимининг миллий моделини иш-лаб чиқиш" провекторларундан кре-дит тизимини характерлайдиган та-риқатма материаллар жамланмаси-ни олишди. Ҳозирда меъёрий ҳуж-жатларга ўзгаришлар киритиш ва тайёрлаш бўйича ишлар бошлаб юборилган.

— Сиз олий таълим тизими-да амалга оширилган 100 та инновация ҳақида тўхталиб ўтдингиз. Уларнинг айримлари-ни изоҳлаб бера оласизми?

— Республикаимизда "Узлуқсиз таълим тизими учун дарсликларнинг янги авлодини яратиш Концепция-си" ишлаб чиқилди. Унга биноан мак-табгача таълимдан тортиб, олий таълим ва ундан кейинги таълим турли учун янги дарсликлар яра-тиш жараёни кечмоқда. Таёблана-ётган ўқув адабиётлари ва дарслик-лар Мувофиқлаштирувчи Кенгаш то-монидан экспертизадан ижобий ўтган, наشريётда чоп этилишини ҳам кўтма кўтмадан электрон вариант-ларини барча ОУЮларга тарқатмоқ-дами. Шуну алоҳида таъкидлаш жоизки, ҳозирда вази́рликнинг мах-сус порталидан 2,5 минг номдаги ўқув адабиётлари қўй олган. Рес-публиканинг барча ОУЮлари ушбу порталга кириш имконига эга ва та-лабалар барча янги адабиётларни тезкор суръатда олишлари мумкин.

2002 йилдан бошлаб Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ижроси-ни жойларда таъминлаш мақсади-да ҳар ойда олий ўқув юртлири де-

лаблар жорий этилди: — талабаларда танқидий (таҳли-лий) фикрлаш қўнимларини ри-вожлантиришга йўналганлик; — ҳар бир бўлимнинг саволлар, тестлар, фойдаланилган янги ата-малар лугати ҳамда адабиётлар рўйхати билан яқунланиши. Вази́рлик шунингдек, ҳар бир фан учун маъруза матнларининг муқо-белари ўртасида ҳам танлов ўтказиб, уларнинг ичиндан энг яхши-ларини танабл, ўша муаллифларга дарслик ёзиш тақлифини бермоқ-да. 2002 йилда энг яхши фанлар бўйича бакалаврият учун 27 та янги ўқув қўланмалари шу тарзда яратилди. Илтимосий фанлар, шунингдек, "Маъ-навият ва маърифат асослари", "Миллий истиқлол гоёси; асосий ту-шунча ва тамойиллар", "Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганиш" бўйича дарсликлар яратиш билан шуғулланадиган шундай ижо-дий гуруҳлар тузилган.

1999-2005 йилларга мўлжаллан-ган кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш концепцияси иш-лаб чиқилди. Унда ҳар бир педагог-нинг малака ошириш гоёси, жойи, йили ва ойлари акс этган.

Маълумки, миллий дастурнинг ҳозирда амалга оширилаётган ик-кинчи босқичи таълим сифатини кўтаришга йўналтирилган. Бунда эса бевоқиф талабалар билан ишлай-диган профессор-ўқитувчиларнинг ўрни муҳим аҳамиятга эга. Шу боис улар фаолиятини мақсадли таъ-шил этиш мақсадида «Профессор-ўқитувчининг шахсий иш режаси» ишлаб чиқилди. Унда профессор-ўқитувчилар томонидан эришилиши лозим бўлган сифат кўрсаткичлари акс этган.

Кадрлар тайёрлаш миллий дасту-ри ижросини таъминлаш йўлида Олий ва ўрта махсус таълим вази́р-лигида амалга оширилган ва режа-лаштирилган комплекс тадбирлар мазмуни асосан юксак касбий би-лим, маданиятга эга, ижодкор, иж-тимоий фанл, жамиятга ўз муносиб ўрнини эгаллай оладиган ва истиқ-болли масалаларга тўғри ечим то-падиган янги авлод мутахассисла-

Maktab

Ассалому алайкум кадрдоним, Собиржон!
Мана бу йил Иштихон туманидаги Хамид Олимжон номли 62-мактабни тугатганимизга ҳам роса йил...

мактаб ўқувчиси, бегубор бола сифатида қабул қилиш жонимга муҳрланган қолган. Бахтиёрликим шундан.
Азимиз, жоним-дўстим Собиржон! Қаранг, мен нималар деб айтганман сизни...

пишиқроқ бўлганини ҳамма эслаша керак. Шодийёр билан Бердиёрда бешар олимпиада ҳам йўқ эмасди.
Хуришда ҳамма нарсадан хайратга тушар, дарсларни ўзгача завқ билан тайёрларди...

Синфдошим Собир! Ҳақиқатини айтсам, мулоҳазасиз бўлган бўларди, мулоҳазасиз бўлган бўларди, мулоҳазасиз бўлган бўларди...

Ўқувчиси бундай муносабат, мулоҳазасиз бўлган бўларди, мулоҳазасиз бўлган бўларди, мулоҳазасиз бўлган бўларди...

Ўттиз тўрт ўқувчи эдик. Бодом муаллими битта эди, Яхшиғул муаллими битта эди, Уктам муаллим, яъни директори...

насиға бошлаб борди. У кишига тўғриси айтишга мажбур бўлдим. Кўрсаткич бармоғини пешонамга тираб...

чиликда, қоғоз, темир-терсақ йиғишда, қор курашда, тоمسувоқ қилишдаги ҳиссасини ҳам ҳисоблайдиган бўлсақ, эҳ-ҳей, дўстим, гапнинг охирига етиш амри-маҳол...

Биламан, Собиржон дўстим, сиз ҳам ҳамма синфдошларимизни соғинганимиз. Умуман, барча синфдошларимиз бир-бирини соғинишгани ҳам бор гап. Соғинган, соғинолган одам ҳеч қачон ёмон бўлмаган, бўлмайди ҳам...

дўстим! Сўрасам, барча синфдошларимизга кўзингизни юмиб бирмабир таъриф бера оласиз... Ҳм-м, Бекназар безавол бола бўлган. Қўчқор — қамтар ва қампан. Исма-тилла — ташаббускор, қиёматли дўст...

ди. Шу устозимизнинг бошқаларга ўқшамайдиган битта фазилати бор эдики, ўқувчини ҳеч қачон "мана бу аёлчи, мана буниси дангаси, иккинчи" деб ажратмасди...

ради. Мен ҳам ёзаётганман-у, лаззатланыяпман.
Мухтарам синфдош, ўқитувчининг, синфдош дўстларининг ҳаёти, бутун-бутун борлиғи фақат ва фақат беҳисобидан иборат...

табга киргани уялдим. Хабардорман, мактаб ўқувчилари янги бинога кўчиб ўтган. Лекин эҳсонда ҳам ўқитилди-ку...

тарих ва география фанларидан ўзимга иккитадан "5" баҳо қўйиб улгурдим ҳамки, эшикдан синфкомиссионер Нафиса Саидвалиева кириб келди ва бизнинг қўлимизимизни кўриб, қўлимиздаги журнални шартта тортиб олмоқчи бўлди...

дидек сўйиб, эркалаб синфга киришиб юборди...
Ай, Собир дўстим, бундай меҳр-муруватни, оқибат ва фидойиликни мен мактабдан бошқа жойда учратганим йўқ...

Нормурод МУСОМОВ, журналист

«МАКТАБИМИЗНИ ЖАМИЯТ КЎРКИГА АЙЛАНТИРАМИЗ»

МАКТАБ МУАММОСИ ҚАНДАЙ ҲАЛ ЭТИЛДИ?

Ўзбекистон мустақиллигининг бир йиллиги нишонланаётган, тарих саҳифаларига зарҳал харфлар билан муҳрланаётган муборак кунда Мавлоно Ривзай мавзесида 1800 ўринга мўлжалланган замонавий мактаб қад ростлаган эди...

Мустақиллик — бу миллат орсуси, ўз ривожланиш йўлини ўзи танлаш ҳуқуқи. Мустақиллик — бу ўзига беқлик. Мустақиллик — бу ораулар рўёби. Мустақиллик — бу маърифатпарвар, элсевар ота-боболаримизнинг асрий армони ушалган кун...

Ўқувчилар ҳар йили 2 сентябрда тантанали равишда гуллаб-яшнаётган серкуёш Ўзбекистонни, иккинчи ўйлари бўлимиш жонажон мактабни, ўқитувчиларини севишга, мустақил ва озод Ватан равнақи учун ҳисса қўшишга, "аъло" ўқишга қасамдەб қиладилар. Шунингдек, 307-мактаб кундан-кунга қўлайиб бораётган аъналарга бой...

«БИЛИМДОН» ҲАҚИДА
«Билимдон» ўқув маркази — ЮТУҚЛАР ГАРОВИ
Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 3 сентябрда қабул қилинган 414-сонли қароридан сўнг ҳар бир мактаб сармоядан ташқари маблағ топишга ҳаракат қила бошлади...

шимизнинг ишонч ва умид билан айтган ушбу тилаги ижобат бўлмоқда. Саховатли, ишбилармон тадбиркорлар, олийҳиммат инсонлар ўз ҳисобларидан қатор замонавий мактаблар қуриш ишига баҳоли-қудрат ҳисса қўшиб келмоқдалар...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз. Улкан ишларга қўл урасиз...

ўзлаштириши осон бўлади. Соғлом бола соғлом фикрлайди, — дейди В.Губка. — Ҳар бир гуруҳда 15 нафардан ўқувчи бор. Улар овқатлангач, сайр қиладилар, турли ўйинлар ўйнайдилар...

«ОТА-ОНАЛАР, СИЗЛАР УЧУН»
Мактабга кирверишда «Сўранг — жавоб берамиз» номли деворий газетига кўзингиз тушади. Унда ота-оналар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб оладилар...

307-мактабда тажрибали, кўп йиллик иш фаолиятига эга устозлар қаторида синф хонасига илк бор қандай қўйиб, биринчи марта баҳо даражаси шайланган ёш мутахассислар ҳам иш бошлашди. Уларни ягона мақсад, яъни мактабни билимлар ҳазинаси, «воёга етган авлод тафаккурини шакллантириш устакхонаси» (А.Барбюс)га айлантириш вазифаси бирлаштирди...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

«Истиқлол — истиқбол»
«Истиқлол» ўқув маркази
«Истиқлол» ўқув маркази — бу мактабнинг янги қирғиғи. Бундан буён катта-катта китоблар ўқиб бошлайсиз...

Hamkorlikdagi ijodiy jarayonlarning mevasi sifatida bir qator ajoyib san'at asarlari dunyoga keldiki, ular kelgusi yili Avstriyada ham namoyish etilishi rejalashtirilgan.

U ham bo'lsa, mustaqil O'zbekiston Respublikasini ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan yuksaltirishga kadrлар tayyorlash orqali hissa qo'shish.

МАКТАБИМНИ ЯХШИ КЎРАМАН

Мен мактабимни, меҳрибон устозларимни, синфдош дўгонларимни яхши кўраман. Айниқса, мактабда ўтган давр, дарс жараёни жуда ёқди. Фанларнинг барчасини ўзлаштириб, устозларим берган билимни тўлароқ олишга интиламман.

Ўз фанини яхши билса, болаларга кўпроқ нарса ўргатади. Шундан бўлса керак, мактабимиз директори Турсуннопа Ҳўжахонова қаттиққўл ва талабчанлар.

Биз адабиёт, мусиқа, математика, тарих фанига алоҳида меҳр қўйганмиз. Устозларимиз сабоғини диққат билан тинглаш ўзимизга фойда.

Ta'zim

Мактабимиз туманда алоҳида ажралиб туради. Негакки, Янгийул туманидаги Илёс Ҳўжахонов номида 34-ўрта мактабда қўлбал таниқли ва машҳур инсонлар таниқли олмади. Мен ҳам шундай инсонларга муносиб ворис бўлишга ҳаракат қиламан.

Бугун республикамиз ақли ўқитувчилар ва мураббийлар кўни кенг нишонламоқда. Шу сабабли мен ҳам, барча меҳрибон ва доно устозларни, қўлаверса ўзим билим олаётган 34-ўрта мактабнинг ҳамма ўқитувчиларини барийам билан табриқлайман.

Бизга билим бериб, нур, илм бериб асло ҳорманг, азиз устозлар! Берган билимингизни оқлашга интилувчи:

Умида ҒОЙИПОВА, Янгийул туманидаги 34-ўрта мактабнинг 5-“Б” синф ўқувчиси

САНЪАТ ХАЛҚЛАРНИ ЯҚИНЛАШТИРАДИ

Тасвирий санъат элларнинг урф-одатларини, маданиятини бир-бирига танитади. Ўзбекистон ва Австрия тасвирий санъат усталарининг “Вена—Тошкент—Вена. Ягона ижодий ҳудуд” деб аталган кўргазмасида бунга яна бир бора амин бўлдик.

Мария Луиза Буэноземски, Андриас Рессе, Кристин Хаморларимиз

Ko'rgazma

Бундан ўттиз йил муқаддам Тайлоқ туман, Шоғўлат қишлоғидаги 81-бошланғич мактабнинг биринчи синфига ўқишга борган гўдак қалбини ўзининг билими, овозининг мулоимлиги, ва албатта, меҳри билан забт этган инсон — Кимё ая Халитова ана шундай яқин ягона устоз эди мен учун.

Билим олиш, китоб ўқишга қизиқтириш тамал тоши бошланғич синфларда қўйлади, одатда. Шейр ёдлашни, тез ўқишни, чиройли ёзишни Кимё аядан қишлоғимизнинг қанчадан-қанча аҳолиси ўрганганлигини кейинчалик англаб етдим.

Насиба ЭРХОНОВА

«БОБО ВА НЕВАРА» НАШРЛАР ТҮЙИ

Ўтган асрнинг бошларида мамлакатимизда матбуотнинг пайдо бўлишини юртимиздаги улкан маънавий ҳодиса сифатида баҳолаш мумкин. Чунки бу ҳолат маҳаллий аҳолининг онгини ўйғотишга хизмат қила бошлаган эди.

Кимё аянинг оҳанрабои бор эди. Эрталаб уйқудан ўйғониб, апил-тапил овқатланиб, мактаб томон ошиқардик. “Бунча эрта борасан”, дея гап ҳам эшитардик, негаки, кўп ҳолларда мактаб хизматчилари, ўқитувчилар ҳали қилар эди.

Унда халқ шоири, Ўзбекистон Қаҳрамони Эркин Воҳидов 1-ўринни эгаллади. 2-ўрин Раҳматилла Иноғомовга насиб этган бўлса, 3-ўринни Насриддин Муҳаммадиев банд этди.

Шерали МАХМАРАЙИМ ўғли Б.РИЗОКУЛОВ олган суратлар.

Инсон боласи туғилганда Онасининг алласи унга илк сабоқ бўлади. Ота-бобонинг, момонинг ўғитилари ҳам ўзига хос дарс. Бирок боланинг энг беғубор дамларида яна бир инсон унга рўбарў келади.

Кимё аянинг турмуш ўртоғи Ҳамроқул ака ҳам зиёли инсон. У кўп йиллар аҳоли салоқатини унун қайғурган тиббиёт ходими — шифокор. Бу оила — халқдан кўп дуолар олган ва олаётган зиёли оила.

МАШҒУЛОТЛАР МУЗЕЙДА ҲАМ

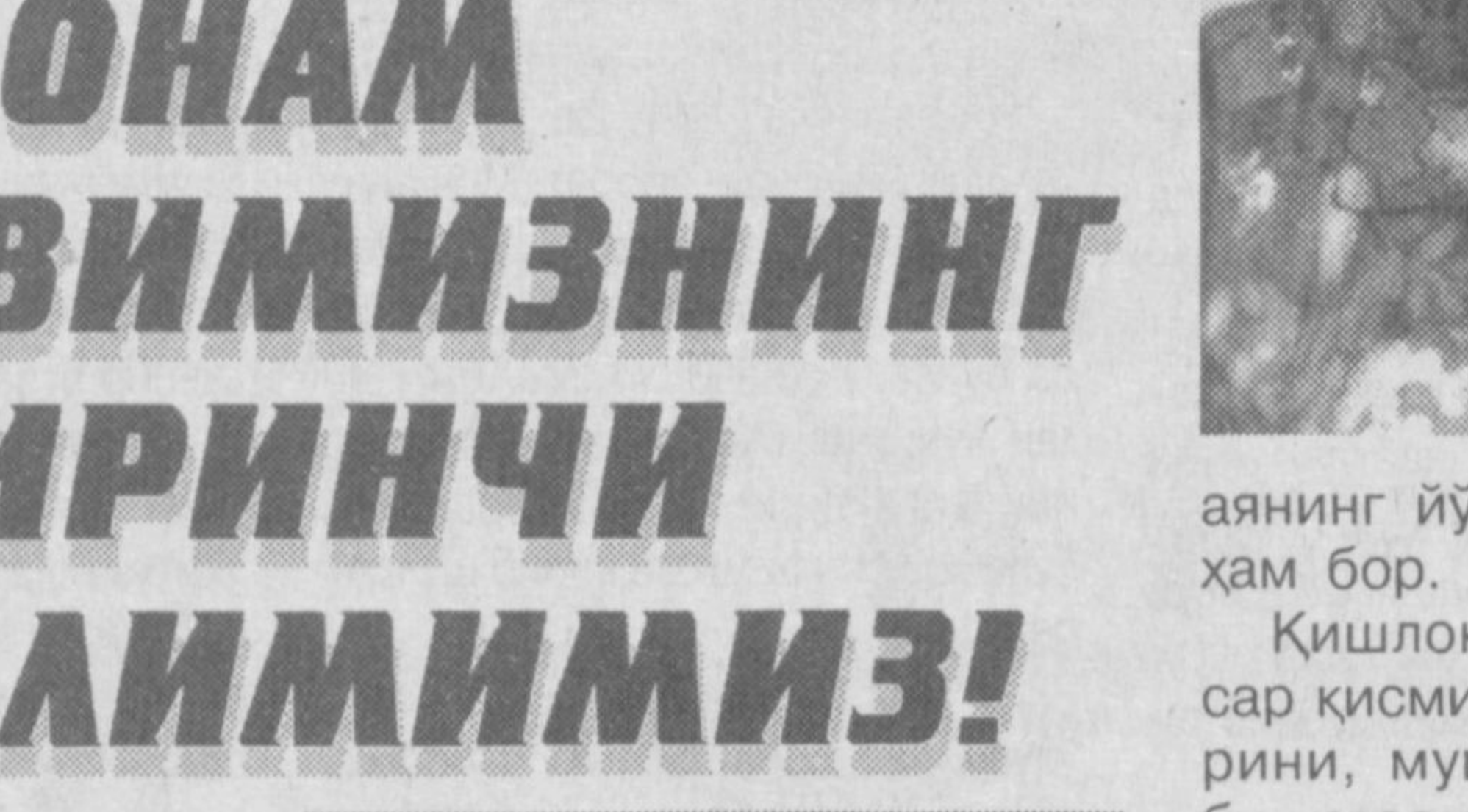
Ўзбекистон Миллий университети таълим ва тарбия ишларида янгиликлар қўллаш борасида доимо ташаббускордир.

Xabar

Яқинда ЎЗМУ ректорати ва тарих факультети ҳамда Ўзбекистон тарихи Давлат музейи ҳамкорлигида яна бир хайрли ишга қўл урилди.

ОНАМ ИККОВИМИЗНИНГ БИРИНЧИ МУАЛЛИМИМИЗ!

етиб келмаган, илм даргоҳини эшиги кўлф бўларди. Қолаверса, бу ҳол юқори синфларда бўлгани каби бир соат аввал мактабга бориб олиб, ўқишни футбол билан бошлаш учун эмас эди, албатта. Ўқишга қизиқар эдик.

анининг йўлини танлаганлари ҳам бор. Кишлоқ аҳолисининг аксар қисмига ҳарфни, сўз сеҳрини, мушоҳадани ўргатган бу устоз муаллима ханузгача хурматда.

Uzluksiz ta'lim: o'rtta bo'g'in

да ҳам дунёвий, ҳам диний билимларни эгаллаш имконияти яратилган. Лицейда ўқувчининг уч йиллик умри ўтади. Ундан кейин унинг талабаллиқини кўлга киритиш учун ҳаракатлари бошланади.

зишгани йўқ, аксинча, ўз дарслигининг ютуқ ва камчиликларидан хабардор бўлишди. “Янги педагогик технология” иборасига тиббат ҳаммадан қандайдир муносабат шаклланган?

ДАРС ИЗЛАНИШГА УНДАЙДИ

Дарс қисқа муддатлик, ўқувчи билан ўқитувчи орасида “кўприк” вазифасини ўтайдиган машғулот. Минглаб мактаб, лицей, коллежлар дарс орқали таълим тизимига самара олиб қираётганлиги ҳаммамизга маълум.

ЛИЦЕЙДА КЕЛАЖАК УЎҚАЯДИ

фанлар йўналишида тахсил олишган. Битирувчилардан тенг ярми ислом университетига қабул қилинган бўлса, 15 кишининг юқори балл асосида бюджет таълимини кўлга киритиши лицейимиз педагогик жамоасининг шунчаки меҳнат қилмаётганидан далолатдир.

янгидарслар технологиядир. Шахсий мулоҳазам ҳам шунга яқинроқ. “Янги”, демак, илгари фойдаланилмаган усуллар ҳам замонавий, ҳам янги педагогик технологиянинг негизи эканлиги кундек равшан.

Лицейда 1-курс ўқувчиларига “Ўзбекистон тарихи”, “Жаҳон тарихи” фанларидан дарс бериб келяман. 25 нафардан ўқувчи бўлган 3 та гуруҳга бу фанлардан дарс бериш кишидан сабр-тоқат, маҳорат талаб қилади.

Тўғри таъкидлаб ўтдимиз. Сиз санаб ўтган ишлар ҳар бир таълим даргоҳига тегишли. Файласуф Конфуций шундай деб таъкидлаган: “Қамолотга эришиш учун аввало қалб покчилиги ҳақида ўйлаш керак. Қалб покчилигига эса юрак ҳақиқатни излаганда ва руҳ орифликка интилган тақдирдагина эришилади. Буларнинг барчаси ҳақиқий билимга боғлиқдир”.

Лицейимизда меҳнат қилаётган педагоглар, мураббийлар анъанавий дарс усуллари билан бир вақтда янги таълим усуллари билан ҳам муаммоларни ҳал қилишга ҳар биримизнинг қўлидан келганини қўлдан қўймаслик керак.

Ўқитувчи сифатида “гегемон” бўлиши керак, деган фикрга ёпишиб олган ҳамкасбларимни қоралайман. Дарснинг жонли, мунозарали, эркин муҳитда ташкил қилиниши ўқитувчи меҳнати, савий-ҳаракати билан боғлиқ. Айни пайтда дарснинг асосий иштирокида ўқувчилардир. Ана шунини унутмаган ҳолда уларга

Ta'kid

саволлар ташлаш, айрим атамаларни таҳлил қилишга одатланганман. Масалан, “ибтидоий жамоа”, “хуқукий давлат”, “тоталитар” сўзларининг бирма-бир шарҳлаш ўқувчиларнинг дунёқарашини кенгайтиради.

ларимиздан қолган ноёб манбалар асосида таъдиқ этилган маълумотлар билан халқимизнинг диний саводхонлигини ошириб бораемиз.

Ко'нги битиклари

БАҒИШЛОВ

Гунчалар очилиб бўлишганда ром,
Барчасин ардоқлаб этдим эҳтиром.
Меҳримнинг шаробин тутдим тўла жом,
Фаҳрига шарафдир устоз деган ном.

Болалар бахтим деб ёндим, яшадим,
Қалбига илм-одоб нурин тўшадим.
Маърифат маскани мактаб бағрида,
Зорикмай борича ризқим ошадим.

Шогирдлар парвозин тилаб Оллоҳдан,
Ўзинг асра, дейман зарра гуноҳдан.
Бахту баҳорини айлаб безавол,
Доимо шод этгил, йироқ тут ғамдан.

Каъбамсан, жаннатнинг калити мактаб,
Дилимни чароғинг этолган офтоб.
Қўлимдан тушмайди қаламу китоб,
Сенсиз қалбим мажруҳ, бўлурман бетоб.

Фаҳриддин ЭРНАЗАРОВ,
Нурота туманидаги
20-мактаб ўқитувчиси

ҲАҚ ЙЎЛГА
БОШЛАРСИЗ...

Отадай улғудир устоз деган ном,
Унинг ҳар бир сўзи — олтин қоида.
Пири комилларга чексиз эҳтиром,
Темур ётар мангу устоз пойида.

Ўзбек манглидан таралар зиё,
Фаҳр ётар улғулар билан Ватаним.
Беруний, Фарғоний, Форобий, Кубро,
Аҳмад Яссавийлар устозим маним.

Назмда — Навоий, тибда — Ибн Сино,
Муҳаддислар аро Бухорий устоз.
Замахшарий — лисон илмида танҳо,
Алжабр саҳнида Хоразмий мумтоз.

Аллома бўлса ҳам илми нужумда,
Замон Улғубекка қилмади шафқат.
Исон сотгани каби Яхуда
Гоҳи устозга ҳам қилур хиёнат.

Оқибат ўзлари пастда қолса ҳам,
Шогирдларга елка тутар устозлар.
Тўзонли йўлларда чекиб ранж, алам,
Гоҳи заҳар-зақум ютар устозлар.

Энг оғир дамларда вазилинг билан,
Сабр ила матонат дарсин ўтарлар.
Эзгулик синдириб дилларга ҳардам,
Келажакка тотли мева тутарлар.

Ҳаёт уммонда бамисли маёқ,
Йироқларга назар ташлар устозлар.
Содиқ Шогирдларга бераркан сабоқ,
Доимо ҳақ йўлга бошлар устозлар!

Мирза ҚАЙНАРОВ,
Шароф Рашидов туман ХТБ ходими

КҲНФИРОК
ЧАЛИНГУНЧА

(Дам олиш саҳифаси)

МУРАББИЙ

Кийналса-да билдирмайди ўзини,
Кўп ўрнида кўраверар озини.
Шогирдларга ўтказди сўзини,
Машшоқ, гўё — чалар севган созини!

Ҳеч кимсадан аямас билганини,
Миннатга йўшас асло қилганини.
Тоza юрак, самимий чин сўздир у!
Тўғри йўлни кўрсатувчи кўздир у!

Отадек-онадек силаб бошини,
Ўргатса топишга ҳалол ошини,
Шогирдининг толей-тахти ўшадир!
У устоз умрига умр кўшадир.

Касбига меҳр уйғота олса,
Хунарманд усталиги — ўшадир.
Шогирдлари шунга тан олса,
Мураббийнинг бахти — ўшадир!

Баҳром ТОЖИЕВ,
Низомий номидаги ТДПУ катта ўқитувчиси

СИЗГА МИНГ ТАЪЗИМ

Онажонимга бағишлайман
Қўлимга қаламни ушлатди илк бор,
Шу ондан қалбимда бошланди баҳор,
Ундан-да буюрок, улурок ким бор,
Устозим, устозим, Сизга минг таъзим.

Барча илмларнинг калити сизда,
Саховат нури бор бу қалбингизда,
Отасиз, онасиз, ҳар ўғил-қизга
Устозим, устозим, Сизга минг таъзим.

Ўқишни ўргатиб, кўзни очдингиз,
Илм сирларини қалбга сочдингиз,
Ўқувди улусиз, келажақ сенсиз,
Устозим, устозим, Сизга минг таъзим.

Дард бўлса дардлаган доим биз билан,
Сирдошдек сирлаган, ҳатто биз билан,
Қалбимиз, меҳримиз, устоз сиз билан,
Устозим, устозим, Сизга минг таъзим.

Баҳорат ЗАРИПОВА,
ТДЮИ 3-курс талабаси

СИЗСИЗ ЧЕТОЗЛАР

Шогирдин обрўйим-юзим, деган зот,
Ишончим, умидим — кўзим, деган зот.
Болажоним — ўғлим, қизим, деган зот,
Бу сизсиз устозлар — хокисорларим.

Сабр ҳам, тоқат ҳам, бардош ҳам сизсиз,
Гоҳ қувонч, гоҳ алам — кўз ёш ҳам сизсиз.
Ҳар икки оламда кўш ҳам сизсиз,
Сиз менинг гурурим, ифтихорларим.

Бир муддат шухратлар, шонлар тарк этди,
Хурматлар — ардоқли онлар тарк этди,
Не илож, саналар, сонлар тарк этди,
Сиз менинг кечаги увол, хорларим.

Елкангиз ўғиринг тавофлар қилай,
Дунёда энг катта савоблар қилай,
Узолмас қарзимга жавоблар қилай,
Сиз менинг авлиём — мадақкорларим.

Ҳаёт деб, тақдир деб билиб ҳар ишни,
Енгилмай белдаги азоб, ташвишни,
Бошлайсиз ҳаммадан эрта қаришни,
Эй менинг бошлари оппоқ қорларим.

Ўзингиз ажинлар босди, кўндингиз,
Кўзингиз губорлар тўқди, кўндингиз,
Кундан-кун хуружлар ўсди, кўндингиз,
Эй менинг фидойи, алп чинорларим.

Тортиниб, ўйланиб яшабсиз, билсам,
Бир умр қўймайин яшабсиз, билсам,
Эрта деб ўйланиб яшабсиз, билсам,
Эй менинг беғубор, беозорларим.

Дунё-ку аслида бевафо, бераҳим,
Водариг, ким устун бўла олди, ким?
Бош эгик, бир жавоб топмай, ҳамма жим
Сиз менинг йўқларим ва ҳам борларим.

Сафар ТУРСУНОВ,
Нуробод туманидаги
24-мактаб ўқитувчиси

ШАРАҚ ВА САВОБ ЭТАЛАРИ
ЧЕТОЗЛАРИМДИР

Мақтаб остонасига қадам қўйганим-
да, мурғак юрагимдаги ҳажжон, мени
очик юз билан кутиб олган устозимга
нисбатан жуда катта ҳурмат, ўқувчи
бўлганимдан шодлигим ичимга сиймай
кетган кунларни ажиб бир ҳис-туйғу-
лар ила ёдга оламан.

Янги йил байрами кезлари биринчи
устозим сочим узун, бўйим баланд
бўлгани учун менга "Ялмоғиз" родини
ўйнашни айтгандилар. Ўзим хоҳлама-
сам-да рози бўлдим. Онам ҳам бу ролни
ўйнашига норози бўлган, "устозим
айтган ишни бажараман" деб йўғла-
ганим эсимда.

"Катта бўлганимда" мавзусида иншо
ёзаганимда ҳам устозимга меҳр ва ҳавас-
лар билан боқиб "Ўқитувчи бўламан" де-
гандим.

Шундай вақтлар бўладики, устоз ўз
қўллари билан узатаётган илмини олоп-
маймиз. Ўзимизда хоҳиш, истак
бўлмайди. Базан ўша билганим — энг
яқин кишиларимиз — ота-онамиз ҳам бе-
роҳмаслиги мумкин. Ўқитувчи эса "мен-
дан шу билганим олинган" дейди. На-
ҳотки, бизга узатилаётган бойликка
нисбатан шунчалар бепарво қарасак.

Ёшинг улғайган сари илм ва билимга
муҳтожлик ортаверар экан. Инсон кўп
нарсани эгаллаб олгиси келади. Барча
соҳада мураббий назаридан четда қол-
маслик керак. Устоз этагидан маҳкам
ушлаб, ундан кўп нарсаларни ўрганиши-
миз зарур.

Ота-онамиз олдида қанчалик узоқ-
майдан қараларимиз бўлса, устози-
миз берган билимларини ҳам ҳеч нарса
билан узоқмаймиз. Устозларга ҳеч нар-
са керак эмас, таълим берган ўқувчи-
лари етук, комил инсон даражасига етса,
шунинг ўзи унга кифоядир. Устознинг
биргина мақсади ҳам шудир. Мураб-

бийларнинг барча-барчаси ўз ўқувчи-
сига бетаъма муносабатда бўлади.

Менинг ҳам биринчи оғузим ўқитув-
чи бўлиш эди. Уларнинг машаққат, ти-
нимсиз изланишлардан иборат касбла-
ри шарафли ва савобли эканлигини ту-
шуниб етдим ва ҳамма ҳам бу касбни
эгаллаб олмаслигига амин бўлдим.

Мақтабни битириш арафасида касал-
хонага тушдим. Буни қарангки, барча
ўқувчилар ҳайкиби муомала қиладиган
мактаб раҳбари муовини мен ётган хо-
нада даволанаётган экан. Ўзини йўқ-
отиб қўйдим. Чунки мен ҳам бoshқа ўқув-
чилар сингари бизни ҳадеб тортаб, тар-
тибга чақирувчи бу муаллимни ёқтир-
мас эдим. Лекин улар билан беш кун
мобайнида касалхонада даволаниб, мен
умуман бошқа инсонни кашф қилдим.

У кишининг ички дунёси, одоб-ахлоқи,
қалб тугғени мени хол қолдирди ва
ўқитувчимга жуда каттик меҳр қўйдим.
Улар ҳам менга бошқача назар билан
карай бошладилар. Устозим билан
бирга бўлганимдан беҳад бахтиёр
эдим. Биз касалхонадан бирга чиқдик.

Ана шундай устозларимдан яна бири
мен ўқийётган билим юрти руҳшуноси Хо-
лида опа Қосимовадир. У менинг иккин-
чи онам десам ҳам муболага қилмай-
ман. Холида опа ҳар қандай вазиятда
ҳам энг тўғри йўлни кўрсатувчи шах-
сидир. У фақатгина менга эмас, барча
ўқувчиларга бирдек меҳрибон инсон.

Ота-онамга, яқинларимга, дўстларимга
айта олмаган сирларимни унга айта ола-
ман. Мен улардан бир умр қарздорман.

Нодирабегим РАҲМОНБЕРДИЕВА,
Тошкент иктисодий ва энгил
саноат коллежи II курс ўқувчиси

Xullas...

МУШУҚЛАРГА
МОСЛАМА

Германиядаги электрон буюмлар иш-
лаб чиқараётган фир-
малардан бири му-
шуклар учун эшитти-
рувчи мослама ишлаб
чиқара бошлади. Мит-
тинага бу мослама
кулоққа ўрнатилган,
мушуклар учун ҳеч қан-
дай унғайсизлик ту-
ғилмайди. Увоқдаки-
на батареяка мушук-
нинг кулоғига ўрнати-
лган, уларда фооллик
бир қадар ошди. Ай-
ниқса, диваннинг ус-
тида соатлаб хирил-
лаб ухлайдиган қари
мушуклар бу мослама
туфайли жуда сергак
тортиб қолишди.

Немисларга эса со-
атлаб ухлайдиган му-
шуклар эмас, балки
сергак, ҳушёр ва
ўйноқи уй ҳайвонлари
керак. Демак, мушук-
ларга ўрнатилган эши-
тиш аппарати ўзининг
хизматини яхшигина
ўтай олади, деб воқе-
ага шарҳ асади нем-
исларнинг "Штерн"
газетаси.

ҲИНДЛАР ОЙГА
УЧМОҚЧИ

Ҳиндистон космик
агентлигининг раҳба-
ри доктор Кастари-
рангнинг маълум
қилишича, 2007 йилга
бориб, бу мамлакат
Ойга ўз экспедиция-
сини юборади. 275
килолик аппарат само-
га парвоз қилувчи ра-
кетанинг асосий қис-
ми ҳисобланади.
Ойга саёҳат экспеди-
циясининг тахминий
ҳисоб-китоблари 300
миллион рупийни
ташқил қилади, деб
хабар берилади "Хин-
дистон таймс" газета-
сида.
Бундай экспедици-
ялар ҳам ўз йўлига ке-
рақдир. Аммо, шунча
маблағ халқнинг мод-
дий-маънавий фаро-
вонлигини таъмин-
лашга ишлатилса, бун-
дан ҳам яхши бўлар-
ди.

ЯХШИЛИККА
ЁМОНЛИК

Илет дарёсига ба-
лик овига жўнаган
икки киши қуп-қурук
қайтишларини ҳаёл-
лаётган ҳам келтириш-
маган эди. Улар анча-
мунча балиқни овлаб,
челакка солиб қўйган
пайтда бутазорлар
орасидан мушукнинг
беозор, ялғинчан му-
ёвлаши кулоққа чалин-
ди.

Балиқчилар кўриш-
дики, мушук қолқонга
илинган. Бу қолқон
қачон ва нима учун, ким
томонидан қўйилгани
номаълум. Раҳм-шаф-
қат туйғуси юрагида
жўш уриб кетган ҳали-
ги овчилар уни қол-
қондан чиқариб юбо-
ришди ва теварак-ат-
рофни қузатиб,
қирғоққа бемалол қай-
тиб келдилар. Қарас-
ларки, челакдаги май-
да балиқчаларни
халиги мушук гўмдон
қилган.

Ана ҳоло! Яхшилик-
ка ёмонлик! Афсуски,
ҳайвонот оламининг
вақиллари бу қадри-
ятни тушунишарми-
ди?

ana shunaqa
gaplar

Баҳоси сотувда эркин нархда
Pentium IV компьютерда
Лилия БИНАШЕВА ва Милоҳат ТОШОВА
сўхфаллади.
"Шарқ" нашриёт-матбаа акционерлик
компанияси бошқоқмаси.
Қорқона манзили: «Буюк Турон» кўчаси 41-уй
Боснига топшириш вақти — 21.00.
Топшириди —

"МУАЛЛИМ" КРОССВОРДИ

A crossword puzzle grid with numbered squares and a small illustration of a person in the center.

Энига: 1. Хамирли таом пишириладиган жой. 4. Ш.Холмиззаевнинг 1987 йилда ёзган асарининг номи. 9. Дарё бўйида яшовчи ботқоқлик қўши. 15. "Процесс" сўзининг ўзбекчаси. 16. Зар симдан кашта тикувчи чевар. 17. Алоҳида бир қилиш. 19. Раислик, бошлиқлик. 20. Кўрлаш, ҳақорат қилиш. 21. Ўзаро муомала, муносабат. 22. Йўки гилдиракли ҳўжалик транспорти. 23. Насаб, зот. 24. Нота. 26. Ўзига, асос, пойдевор. 28. Диний қонун-қоидалар асосида чиқариладиган қарор. 31. Паранда ва ҳайвонларни қурол ёрдамида овлаш. 32. Урмоннинг паҳмок полвони. 33. Сирти сертўр ок қовун тури. 35. Егулик, овқат. 36. Қуриётган денгиз. 37. Икки кўзли қол, қўш халта. 39. Давоми қўйилмаётган телесериал. 43. Қўлнинг кийими. 46. Майин шамол. 47. Ҳажвий киножурнал. 49. Билим манбаи. 51. Шифтдан ўйининг ичига томаётган сув. 53. Таом сузиладиган идиш. 54. Бир фикрни қарагидан ортқ такрорлаш. 56. Спиртли ичимлик. 59. Ҳамма органик моддаларнинг энг муҳим таркибий қисми бўлган кимёвий элемент. 60. Газета. 61. "Маркиз" сўзининг аёлларга нисбатан айрилиши. 62. Полиз экинни. 64. Европадаги сайёҳлик шаҳри. 65. Узоқ рейсга катновчи автобус русуми. 68. «Унамоқ» сўзининг синоними. 69. Экин майдони четдаги бўш ер, марза. 71. Сўргичли 8 та пайпаслагичи бўлган денгиз ҳайвони. 77. «Арқон» сўзининг ағалик қўшимчасини олиши. 73. Япроқ-япроқ шаклда қурилган нон. 73. Баҳор байрами. 80. Шейнинг такрорланувчи банди. 82. Ғузалининг холи учун шаҳар бермоқчи бўлган шоир. 85. Тўни йўли йирткич ҳайвон. 87. Урта Осиёдаги энг катта қўл. 89. Афсон, жоду. 90. "Баригал" қўшиғини қўйлаган санъаткор. 92. Тоту, аҳил. 93. Треник штур-дига воситачи. 131. Фарғонача халқ қўшиғи. 132. Кўп қаватли биноларнинг ўзаюзар "зинапоя"си. 133. Қадимий оғирлик ўлчови. 134. "Ешлар" дағи кўрсатув. 135. Маккор, тескари дунё. 136. С.Ай-нингнинг 1922 йилда ёзган ҳажвий қиссаси. 137. Турли ранга кирувчи жонивор.

БҮЙЎГА: 1. Ўйноқи той. 2. Камолот ичра кўзгу

устоз, захматқаш касб эгаси. 3. Қасқонда пиша-
диган қўймали хамир овқат. 5. Мумтоз шеъриятининг
кўп тарқалган тури. 6. Эчкининг қимматли
сержун зоти. 7. Ериб майдаланган ўтин. 8. Фаҳр,
ифтихор. 10. Ўзаро дўстона муносабат, ахиллик.
11. Етақчи, йўл кўрсатувчи. 12. Тушугу узун, қулоқ-
гининг учи қоза мушуксимон йирткич. 13. Янги
йил зийнати. 14. Беод, тизгинсиз. 17. Қариндош-
лик даражасини санаб берувчи рўйхат. 18. Нати-
жа, оқибат. 25. Дастлабки ўнган одам. 26. Қўрма
патли жануб қўши. 27. Сувнинг 0 градусдаги хола-
ти. 29. Оғиз бўшлиғидаги аъзо. 30. Т.Кайипбергенов
қаҳрамони. 31. Семизнинг ақси. 33. Ғуза
қисси. 34. Пойтахти Гавана бўлган давлат. 37. Едда,
эсда сақлайдиган таассурот. 38. Муваффақият,
зафар. 39. Икки табақали катта "ашик". 40. Ра-
қамли соққалар билан ўйналадиган ўйин. 41. Кўп
гўшт солинган таом. 42. Хавоси яхши, оромбахш.
44. Тоza, озода. 45. Денгизда яшайдиган йирткич
балиқ. 48. А.Қаҳҳор романи. 50. Эваз,
айрибoш. 51. Тошкентдаги энг баланд меҳмонхо-
на. 52. Искандарнинг лақаби. 53. Филиппинлик
машҳур шахматчи, собиқ ФИДЕ раиси. 54. Так-
лиф этиб ёзилган хат. 55. Ясовуллар, соққалар
турадиган бино. 57. Қора рангли сайроқи қўш.
58. У.Ҳайёмнинг Наврўз ҳақидаги асари. 61.
М. Улғубек туғилиши муносабати билан озоқлик
берилган қалъа шаҳар. 63. Оғина, жиндай. 64. Уч
мушкетернинг бири. 66. Радиотехника ишлаб чи-
қарувчи хорижий фирма. 67. Тўлиқсан феъл. 70.
Чақувчи ҳашарот. 74. А.Қаҳҳорнинг "Даҳшат" хик-
ояси қаҳармони. 75. Маймуннинг боғий номи. 76.
Сувда ва қулоққа яшовчи "айқилқовон". 78. Пар-
да, тўсиқ. 79. Хаводан ҳосил бўладиган мусафот
томчи. 81. Оғайни-хешлар, қариндошлар. 83.
Хушбўй тутатки. 84. Тупроқнинг, ер қобилининг
емирилиши, нураши. 86. Чақирққа жавоб бериш.
88. Қумда ўсадиган бута, усимлик. 91. Қизил қим-
матбахо тош. 95. Россиялик машҳур шахматчи,
жаҳоннинг бир неча чемпиони. 96. Буюм солина-
диган махсус жилд. 98. Муслик аъзуси. 100. Тиш-
ли дурадгорлик асбоби. 101. Эронда 1932 йилга
қадар муомалада бўлган пул бирлиги. 102. Тинч
ва ошошита жой, замон. 104. Эстрада гуруҳи. 106.
Обида ишлатиладиган қозғатув асбоби. 107.
Санъаткор, ҳонанда. 109. Бир йилнинг тутта бўли-
ниши. 111. Сайёҳ, йўловчи. 112. Қиш зийнати. 113.
Миллий валюта. 114. Ер шарининг шимолий кут-
би. 116. "Нок"нинг қўплик қўшимчасини олиши.
117. Оқдарё туманидаги қўрган. 119. Ўтмишдаги
фирқош, ҳаммаслак. 121. Дам, хордик. 122. Қо-
ғозга туширилган ингичка чизик. 123. "Герб" сўзи-
нинг эквиваленти. 124. Олдинги ақси. 126. Қўлда
ясалган, хонаки.

Тузувчи: Элмурод ЭҒАМҚУЛОВ
Жомбой тумани

Ma'rifa
ТАЪСИС
ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Ҳақ таълими
вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта
махсус таълими вазирлиги, Таълим ва
фан ходимлари қасаба уюшмаси
Марказий Қўмитаси.

Бош муҳаррир:
Ҳалим САЙДОВ
Тахрир Ҳайъати: Йўлдош АҲМЕДОВ, Жуманазар
БЕКНАЗАРОВ, Ифром БҮРИБОЕВ (бош муҳаррир ўринбосари),
Шўкур ЖОНБОВ, Фаҳриддин ҚАРИМОВ (масъул котиб),
Қўрбонбой МАТҚУРБОНОВ, Усмоғали МУСАЕВ,
Абдусамат РАҲИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Хўлар
ТҮЙМАНОВА, Нурлан УСМОНОВ, Саъдулла ҲАКИМОВ,
Ўткир ҲОШИМОВ

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат
Матбуот Қўмитасида № 20 рақам билан 12 июнь
1998 йил рўйхатга олинган.
ИНДЕКС: 149, 150. Г-926.
Тиражи 19853. Г. 1 2 3 4 5 6 Ҳажми 4 босма табок,
Офсет усулида босилган, қозғ бичими А-2
Навбатчи муҳаррир:
Хўлар ТҮЙМАНОВА,
Навбатчи:
Муҳаммадҷон ИСРОИЛОВ.

"Ma'rifa"дан материалларни қўчириб босиш таҳририят руҳсати
билан амалга оширилиши шарт.
Тахририятга юборилган материаллар муаллифга қайтарилмайди.
© Белевси өтмюда реклама материаллари берилди
МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
E-mail: marifat@ars-inform.uz
ТЕЛЕФОНЛАР: маъсуд котиб — 136-57-89, олий таълим ингиликлари
бўлими, мактабга ва мактабдан ташқари таълим ингиликлари бўлими —
136-55-58, хатлар, маънавий ва сиёсий ҳаёт ингиликлари бўлими —
136-54-23, умумий ўрта таълим ингиликлари бўлими, ўқувчиларни қасб-
га йўналтириш ва ўрта махсус таълим ингиликлари бўлими — 136-54-03,
реклама ва тарбиот бўлими — 136-54-69 (факс).